WIL

Werk en Inkomen Lekstroom

Houten | IJsselstein | Lopik | Nieuwegein | Vianen

BEGROTING EN BELEIDSPLAN 2019
INCL. MEERJARENPERSPECTIEF 2020-2022

INHOUDSOPGAVE

1 | VOORWOORD 4
2 | INLEIDING 11
2.1 | Inleiding 11
2.2 | Kern prestatie indicatoren (KPI's) 12
2.3 | Leeswijzer 13
3 | PROGRAMMA INKOMEN 14
3.1 | Wat willen we bereiken? 14
3.2 | Wat gaan we daarvoor doen? 14
3.3 | Operationele doelstellingen 17
3.4 | Wat mag het kosten? 19
4 | PROGRAMMA WERK 21
4.1 | Wat willen we bereiken? 21
4.2 | Wat gaan we daarvoor doen? 22
4.3 | Operationele doelstellingen 28
4.4 | Wat mag het kosten? 30
5 | PROGRAMMA INKOMENSONDERSTEUNING 32
5.1 | Wat willen we bereiken? 32
5.2 | Wat gaan we daarvoor doen? 33
5.3 | Operationele doelstellingen 36
5.4 | Wat mag het kosten? 37
6 | OVERHEAD 39
6.1 | Operationele doelstellingen bedrijfsvoering 39

6.2 | Wat mag het kosten? 41
7 | DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMSTEN 42
7.1 | Algemeen 42
7.2 | Gemeentelijke specifieke afspraken 42
7.3 | SW-taken 42
8 | PARAGRAFEN 44
a. | Paragraaf Financiering 44
b. | Paragraaf Bedrijfsvoering 46
c. | Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheer 49
9 | FINANCIËLE BEGROTING 53
Uitgangspunten opstelling financiële begroting 54
Staat van baten en lasten per programma 57
Meerjarenraming per programma 60
Incidentele baten en lasten 61
BIJLAGE: Kerncijfers 62
BIJLAGE: Leidende principes 64
BIJLAGE: Taakvelden 67
BIJLAGE: Zienswijze op Kaderbrief 2019, beleidskader voor Begroting 2019 68

1 | VOORWOORD

Voor u ligt de Begroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Werk en Inkomen Lekstroom. Deze is tegelijk te beschouwen als het Beleidsplan 2019. Het inhoudelijke fundament onder de Begroting 2019 is de Kaderbrief 2019 geweest, zoals deze recentelijk door het AB WIL is vastgesteld. In de Begroting 2019 is dit inhoudelijke fundament verder uitgewerkt waar nodig en aangevuld met de financiële consequenties.

Overall gaan we ervan uit dat 2019 een jaar als alle andere zal zijn. Een jaar waarin we vanuit de bedoeling en leidende principes van WIL zo goed als mogelijk invulling willen geven aan onze dienstverlening aan onze klanten en werkgevers en onze prestatie afspraken. Tegelijk is 2019 ook een bijzonder jaar. Dit is namelijk het eerste jaar waarin we verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van een aantal SW-taken (uitgezonderd Houten) én het eerste jaar waarin WIL geen dienstverlening meer biedt aan de gemeente Vianen, maar aan een deel van de inwoners van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden[1].

In 2019 zullen de lokale werkteams ook volledig operationeel zijn en is WIL verder goed lokaal aangehaakt. Wat een en ander concreet betekent voor beleid en uitvoering aan uw en onze kant, als ook de bedrijfsvoering en opdracht van WIL is op dit moment niet te zeggen. Een consequentie van bovenstaande kan zijn dat we begin 2019 onder andere een begrotingswijziging bij u zullen moeten neerleggen.

Wij zullen er echter alles aan doen om onze klanten zo goed mogelijk van dienst te zijn, zonder dat zij last hebben van de dynamiek en organisatorische beslommeringen die met bovenstaande ontwikkelingen gepaard zullen gaan.

Op het oog lijkt het er op dat wij in deze begroting soms tevreden lijken met dezelfde prestaties als het jaar er voor of de jaren er voor. Gelet op het feit dat ons klantenbestand steeds complexer wordt (de afstand tot de arbeidsmarkt groter wordt, er meer sprake is van multi-problematiek, e.d.), is het realiseren van dezelfde prestaties als in 2017 en 2018 al een ambitieuze opgave. WIL is dus nog steeds net als u net zo ambitieus als bij de start! We zijn echter ook realistisch.

[1] Waar in deze begroting de gemeente Vijfheerenlanden wordt genoemd, wordt steeds de huidige gemeente Vianen bedoeld. De colleges van de betrokken gemeenten en het AB van WIL hebben de intentie uitgesproken dat de oude gemeente Vianen nog voor minimaal twee jaar deel bediend wordt door WIL. Uiterlijk medio 2019 wordt bekend of de oude gemeente Vianen uittreedt of de gemeente Vijfheerenlanden bij WIL toetreedt.

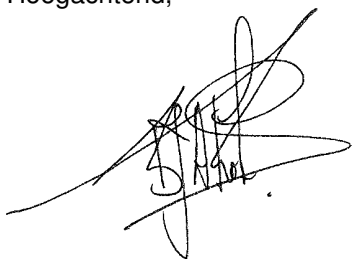
Bovenstaande vraagt veel van WIL, maar ook van u als gemeente. Dit in termen van helderheid over uw eigen agenda, uw eigen ambities en de middelen die u hiervoor over heeft. Maar ook in termen van daadkracht, slagkracht en collegiale samenwerking met de collega gemeenten in de Lekstroom. Wij zetten hier graag samen met u de tanden in.

Hoogachtend,

R. Esser
Directeur Werk en Inkomen Lekstroom

Hoogachtend,

B.J.A. Roks
Voorzitter algemeen en dagelijks bestuur

ONZE BEDOELING

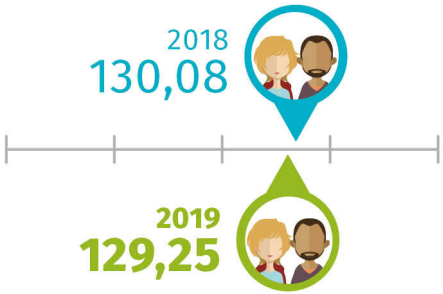
Mensen vanuit hun
eigen kracht ondersteunen
bij het naar vermogen
participeren in deze
maatschappij.

Met als doel dat mensen
zelf gericht werk kunnen
maken van hun
eigen perspectief.

De in deze infographic getoonde cijfers voor 2018 zijn afkomstig uit de vastgestelde begroting 2018.

ONZE ORGANISATIE

AANTAL MEDEWERKERS EXCL. INHUUR (FTE)

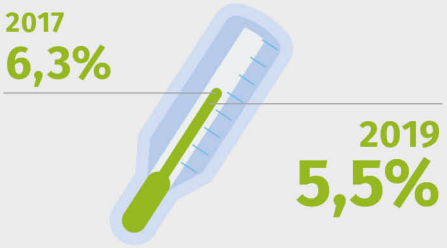

MEDEWERKERSTEVREDENHEID

7,0
Vitaliteitscijfer 2017

7,1
Prognose tevredenheidscijfer 2019

ZIEKTEVERZUIM

UITVOERING SW TAKEN VIA DVO'S

VIJFHEERENLANDEN

PRAGMATISCHE
UITVOERING IN 2019

OPDRACHT EN FINANCIERING WIL

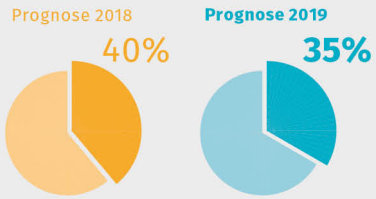
WIJ GAAN VOOR WERK

PROGNOSE PLAATSINGEN

UITSTROOM UIT UITKERING

VOLLEDIGE UITSTROOM UIT BIJSTANDSUITKERING NAAR ZELFSTANDIG BEROEP, REGULIER WERK OF GESUBSIDIEERD WERK

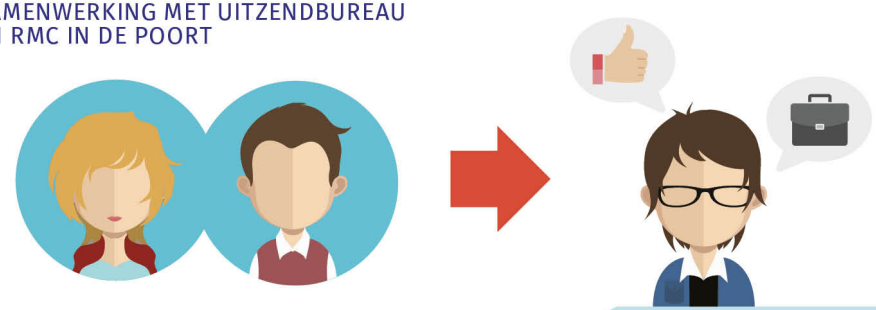

GARANTIEBANEN

PREVENTIEVE INZET

SAMENWERKING MET UITZENDBUREAU EN RMC IN DE POORT

WIJ BIEDEN INKOMENSONDER-STEUNING WAAR NODIG

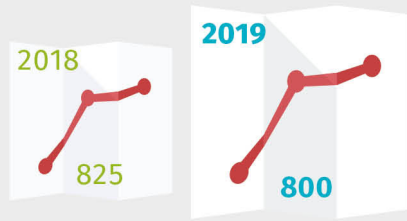
PARTICIPATIE-HUISHOUDENS

AANVRAGEN BIJZONDERE REGELINGEN

KLANTEN IN EEN SHV-TRAJECT

BESLAGVRIJE VOET

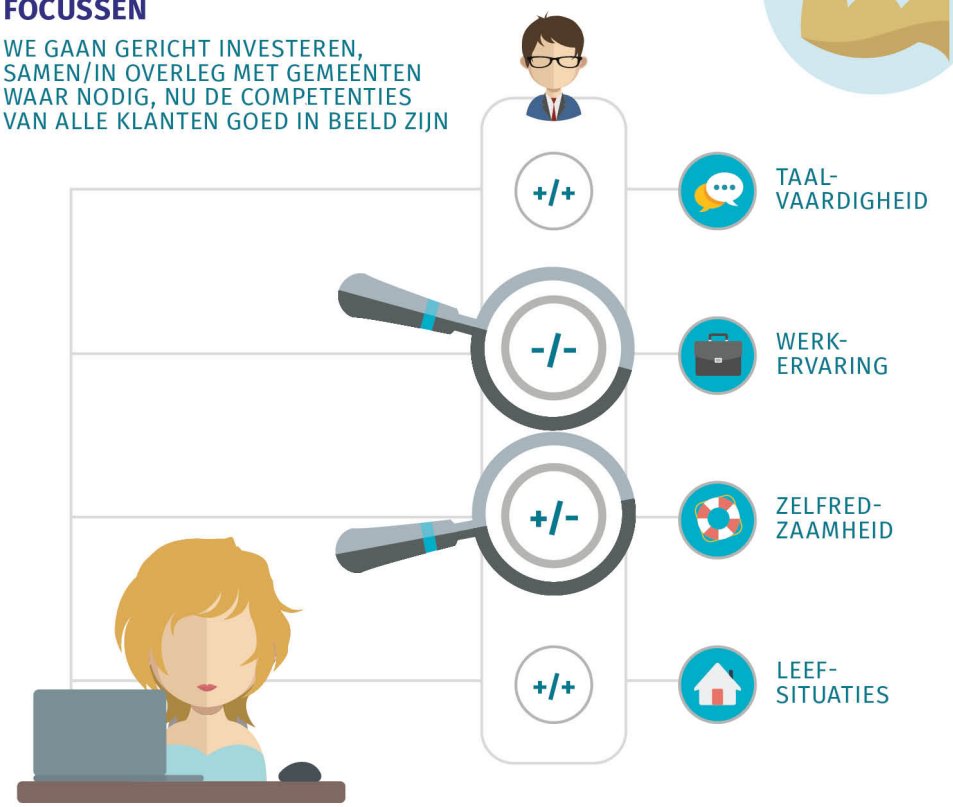
IEDEREEN KRIJGT WAAR HIJ RECHT OP HEEFT, NIEMAND ONDER HET BESTAANSMINIMUM

WIJ GAAN UIT VAN WAT MENSEN WÉL KUNNEN

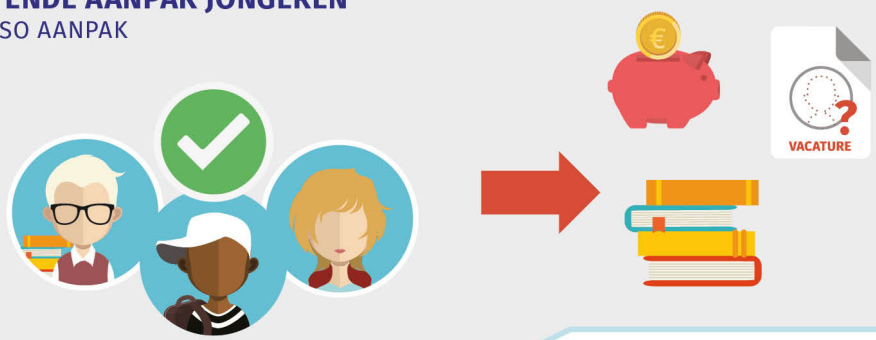
FOCUSSEN

WE GAAN GERICHT INVESTEREN, SAMEN/IN OVERLEG MET GEMEENTEN WAAR NODIG, NU DE COMPETENTIES VAN ALLE KLANTEN GOED IN BEELD ZIJN

SLUITENDE AANPAK JONGEREN

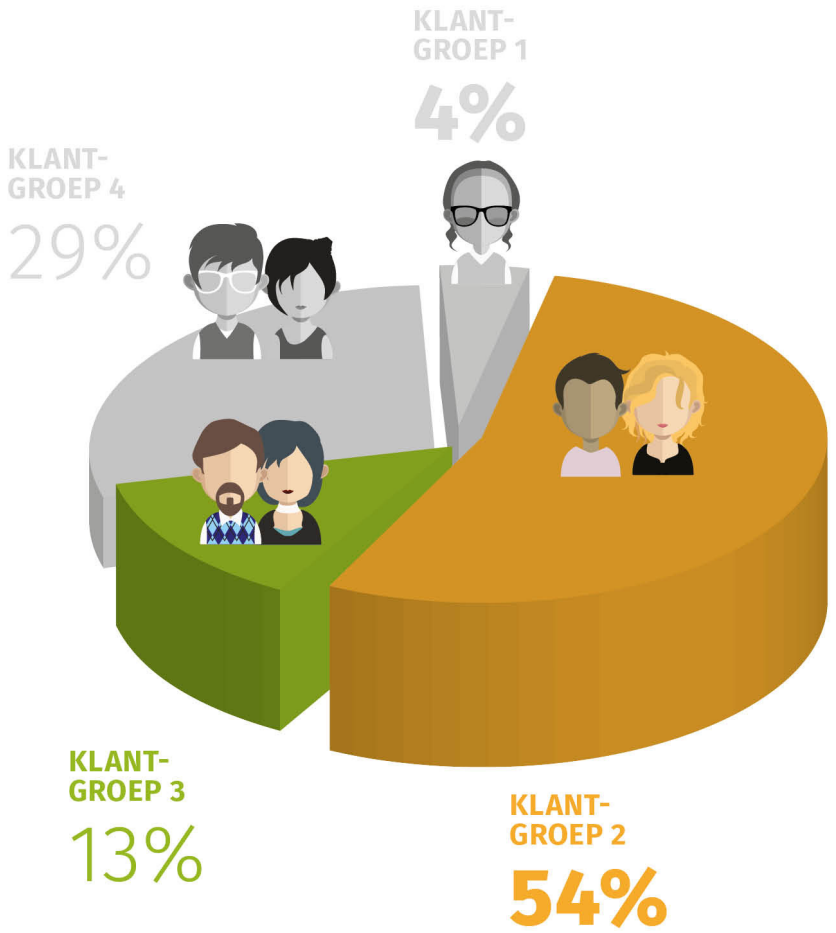
PRO/VSO AANPAK

WIJ BIEDEN MAATWERK WAAR NODIG

WAT DOEN WE? EN VOOR WIE?

AFSTEMMING IN LOKALE WERKTEAMS, SOMS OOK NIET GERICHT OP (BETAALD) WERK

Op basis van klantenbestand 2017

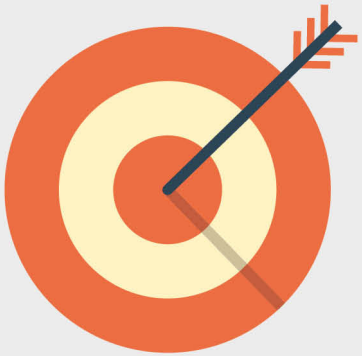
WIJ ZIJN OPRECHT, TOEGEWIJD EN GEDREVEN

PREVENTIEVE AANPAK SCHULDHULPVERLENING
VROEG EROPAF +
VINDPLAATS SCHULDEN

GEGRONDE KLACHTEN

Prognose 2018
10%

Prognose 2019
9%

WIJ ZIJN DUIDELIJK

ZOEKTOCHT NAAR BETERE AANSLUITING BIJ DE LEEFWERELD VAN DE KLANT

DOORONTWIKKELING WEBSITE
STEEDS MEER DIGITAAL

WIJ ZIJN KOSTENBEWUST

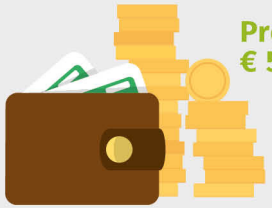
RESULTATEN RE-INTEGRATIE-ACTIVITEITEN

PROGNOSE

BEGROTING REGELINGSKOSTEN

Prognose 2018
€ 50.551.581

Prognose 2019
€ 50.162.200

BEGROTING UITVOERINGSKOSTEN

Prognose 2018
€ 7.902.800

Prognose 2019
€ 8.073.500

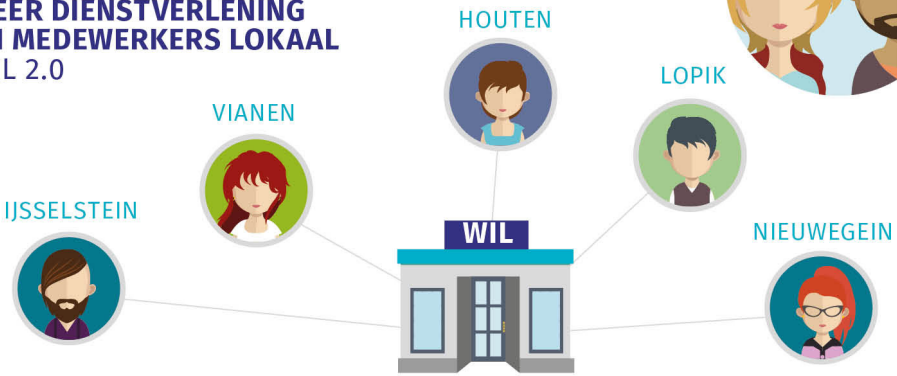
WIJ BLIJVEN ALERT OP EFFICIENCYWINST

SAMEN MAKEN WE HET VERSCHIL

MEER DIENSTVERLENING EN MEDEWERKERS LOKAAL

WIL 2.0

WIL NEEMT EEN STEVIGERE POSITIE IN IN HET LOKALE 3D WEB

EFFECTIEVERE ONDERSTEUNING BIJ PARTICIPATIE EN INKOMENSONDERSTEUNING AAN DE GEZAMENLIJKE KLANT EN RICHTING WERKGEVERS

UTRECHTSE WERKTAFEL

GEZAMENLIJK INVESTEREN IN KRACHTIGE REGIO, GARANTIEBANEN EN AANSLUITING ONDERWIJS-ARBEIDSMARKT

2 | INLEIDING

2.1 | Inleiding

Het sociaal domein is in de afgelopen jaren sterk veranderd en verandert nog steeds. De gelden zijn gedecentraliseerd, het maatschappelijk veld is aan verandering onderhevig en de gemeenten hebben de wens uitgesproken om meer lokaal te werken. Deze veranderingen bieden u en ons de kans om samen de opdracht die u in 2013 aan WIL heeft gegeven te herijken. Wat in 2013 juist was, is dat anno 2019 niet meer zo vanzelfsprekend. Dat wij samen met u dit transformatieproces aangaan moge duidelijk zijn. In dit licht wil WIL graag fungeren als verlengd lokaal bestuur in plaats van verlegd lokaal bestuur. Om dit te realiseren zijn diverse initiatieven genomen waarbij de belangrijkste hieronder worden benoemd.

WIL 2.0

Uit de bestuurlijke gesprekken die gevoerd zijn ten behoeve van de kaderbrief 2019 is ons duidelijk geworden dat de gedachten achter WIL 2.0 breed worden gedeeld. Ook de route en koers die wij voor ogen hebben, worden onderschreven. Zonder uitzondering erkennen partijen dat de transitie van een klassieke uitvoeringsdienst voor werk en inkomen naar een bredere uitvoeringsorganisatie nodig is. Die noodzaak komt vooral voort uit de ontwikkelingen rond en binnen het lokale sociale domein van de gemeenten. Elke gemeente werkt lokaal aan een eigen transformatie in het kader van de drie decentralisaties en bouwt aan een eigen infrastructuur. Daarin krijgt WIL een lokale positie om te voorzien in de behoefte aan lokaal gerichte dienstverlening. De gedachte is dat de combinatie van lokale en regionale dienstverlening van WIL een krachtige partij maken.

Wij willen klanten gericht vooruit helpen en waar mogelijk nog meer aansluiten op hun leefwereld. In de basis door bij te dragen aan de maatschappelijke waarden van de Lekstroomgemeenten: armoedebestrijding, verhoging van participatie en vermindering van schuldenproblematiek. Maar vanuit de samenwerkingsgedachte in bredere zin ook als kennispartner.
Voor veel van onze klanten is dienstverlening van WIL alleen namelijk niet voldoende om echt werk te kunnen maken van hun eigen perspectief. Datzelfde geldt ook andersom. Wij merken nu al dat binnen de lokale situatie steeds intensiever wordt samengewerkt en tot tevredenheid. Voorbeelden daarvan zijn de participatieteams, de WIL-generalisten, de vluchtelingenworkshops en de lokale experimenten. Deze beweging wordt de komende tijd verder uitgebreid. De ontwikkeling naar WIL 2.0 is een gestructureerd proces dat zich over een langere periode gaat voltrekken.

Arbeidsmarktregio Midden-Utrecht

De Utrechtse Werktafel is het werkbedrijf van de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht. Aan de Utrechtse Werktafel werken de uitvoeringsorganisaties (Werk en Inkomen of regionale Sociale Diensten) van 15 gemeenten samen met het UWV,

werknemers en werkgevers. Regionale samenwerking is nodig om tot een betere match te komen voor hoger en lager opgeleiden. Ook biedt het kansen om elkaars expertise te benutten. De Utrechtse Werktafel wil zoveel mogelijk mensen die kunnen en willen participeren zo goed mogelijk en naar vermogen aan het werk helpen.

Ontwikkeling van het klantenbestand

De samenstelling van het klantenbestand is na de invoering van de Participatiewet aan het veranderen. Doordat de Wsw en de Wajong niet meer of minder toegankelijk zijn is er een grotere groep kwetsbare inwoners aangewezen op de Participatiewet. Deze groep kenmerkt zich als een meer kwetsbare groep, zij hebben met zwaardere en meervoudige problematiek te maken. De dienstverlening voor deze groep vraagt meer tijd, intensiteit, begeleiding en inzet van instrumenten. Eenzelfde aantal klanten vraagt dus meer inspanningen.

Lokaal werk

De projecten in het kader van het Programma Lokale Experimenteerruimte zijn in co-creatie tussen een gemeente en WIL opgestart. Uit de evaluatie over de samenwerking hiervan tussen uw gemeente en WIL is naar voren gekomen dat dit als een zeer prettige samenwerking wordt beschouwd.

Ook op andere fronten zijn WIL en de Lekstroomgemeenten lokaal aan de slag. Wij hebben daarbij gemerkt dat de meer lokaal gerichte dienstverlening vragen oproept op het gebied van sturing en regie. Ook de gemeenten zijn zich daarvan bewust. Uit de bestuurlijke gesprekken is opgemaakt dat heldere afspraken over sturing en regie op het lokale aspect een wederzijdse wens is. Ons streven is om in 2019 duidelijkheid en overeenstemming te hebben over de wijze waarop bevoegdheden en mandatering in dat verband geregeld moeten zijn. Spanning tussen lokale speelruimte c.q. besluitvorming en centrale regie moet zoveel mogelijk worden beperkt.

Het samenwerken op lokaal niveau betekent ook dat er ruimte is voor een goede verkenning vooraf en helderheid over de te bereiken doelen. Deze vorm van partnerschap gaan wij graag met u aan.

2.2 | Kern prestatie indicatoren (KPI's)

in 2017 is een start gemaakt met de herijking van de informatievoorziening met als doel om een duidelijker scheiding aan te brengen tussen strategische en operationele KPI's en deze niet meer te koppelen aan een leidende principe, zoals in voorgaande jaren het geval was, maar aan een doelstelling. Elke KPI kent namelijk meerdere invalshoeken vanuit het

gedachtegoed van de acht leidende principes. Welke leidende principes wij hanteren is in de bijlage aan het einde van de begroting opgenomen.

2.3 | Leeswijzer

Hoofdstuk 3 tot en met 5 gaan nader in op de drie inhoudelijke programma's: Inkomen, Werk en Inkomensondersteuning. Hoofdstuk 6 gaat in op de overhead en in Hoofdstuk 7 zijn de verwachte DVO kosten opgenomen. De paragrafen en de gedetailleerde nadere financiële onderbouwing vormen het sluitstuk van deze Begroting 2019 en meerjarenperspectief. Tot slot zijn in de bijlagen nog enkele kerngetallen benoemd

3 | PROGRAMMA INKOMEN

3.1 | Wat willen we bereiken?

Iedereen die een uitkering of inkomensondersteuning nodig heeft en daar ook recht op heeft, krijgt deze tijdig, netjes en efficiënt. WIL is duidelijk over de spelregels en is streng voor diegenen die de spelregels niet nakomen. Wie stappen zet, kan op ons rekenen. Wie niet vooruit wil, kunnen wij niet verder helpen. Ten onrechte verstrekte uitkeringen of inkomensondersteuning halen we zo snel mogelijk terug. Wij focussen sterk op de rechtmatigheid van de verstrekkingen, met het doel het maatschappelijk draagvlak voor onze sociale voorzieningen te behouden. Door onze inzet op het terughalen van teveel betaalde uitkeringen, willen wij de schadelast voor de gemeenten zoveel mogelijk beperken. Rechtmatigheid speelt een rol aan het begin van de keten en blijft binnen onze gehele dienstverlening een belangrijke rol spelen.

Door handhaving in te bedden in de procedures, reageren we snel en weten klanten dat fraude niet loont. De afgelopen jaren is het steeds moeilijker gebleken om bedragen terug te vorderen en te verhalen. Met de voorziene invoering van nieuwe wetgeving van de beslagvrije voet zullen schulden nog moeilijker afbetaald worden. Meer mensen moeten blijvend rondkomen met minder geld, waardoor mogelijk meer klanten in aanraking komen met schuldhulpverlening. Daarom blijven we investeren in (digitale) handhaving.

WIL is een vangnet voor klanten, waaruit we ze zo snel mogelijk weer willen laten opveren. De grote uitdaging is daarbij aansluiting te zoeken bij de leefwereld van mensen. Mensen die dat echt nodig hebben, krijgen de middelen die nodig zijn om in hun bestaan te voorzien, binnen de financiële kaders die zijn gesteld. Daarbij proberen we - ook met de inzet van digitale middelen - snel het recht vast te stellen. Vanuit deze positie zetten wij mensen in hun kracht, zodat ze gericht werk kunnen maken van hun eigen perspectief.

3.2 | Wat gaan we daarvoor doen?

Duidelijk en op maat informeren

Over de spelregels mogen geen misverstanden bestaan, ze moeten duidelijk zijn. Ze worden waar dat nodig is afgestemd op specifieke situaties van klanten. We zorgen ervoor dat de spelregels inhoudelijk correct, voor de klant toegankelijk zijn en begrijpelijk zijn geformuleerd. Vanaf het begin van het proces lichten we ze mondeling en schriftelijk toe. Dat doen wij bij aanvraag van de uitkering om instroom te voorkomen en gedurende de periode van uitkering.

We maken heldere afspraken over de verwachtingen die de klant en WIL over en weer van elkaar mogen hebben. Rechten en plichten van beide kanten worden besproken. De klant mag ons aanspreken op ons handelen. Anderzijds kan het handelen

van de klant ook voor ons reden zijn om dat bespreekbaar te maken. We zijn daar open en oprecht in en verwachten dat ook van de klant. Hierbij verliezen wij de menselijke maat niet uit het oog.

Wij zoeken meer de samenwerking met de lokale partners, waaronder lokale werkteams, om meerwaarde te bieden voor onze klanten en de bestaande samenwerking te verstevigen.

Dienstverlening op maat waar nodig

WIL streeft naar goede professionele dienstverlening met zo min mogelijk administratieve belasting van medewerkers en klanten. Waar standaarddienstverlening voldoet, bieden we dat aan. Indien de situatie er om vraagt, leveren we maatwerk. We blijven op zoek naar verbetering van de dienstverlening, zonder het accent op de eigen kracht van mensen uit het oog te verliezen. Voorop staat dat we financiële zorgen wegnemen op basis van rechtmatigheid.
We spannen ons in om schulden op de klant niet onnodig hoog te laten oplopen. Veel liever nog voorkomen we het ontstaan daarvan. Als er toch te veel uitkering is verstrekt, gaan we direct na constatering over tot verrekening en terugvordering van het teveel betaalde bedrag. Bij terugbetaling passen wij de beslagvrije voet toe en streven we naar een passende betalingsregeling, die voor de klant hanteerbaar is.

Sanctioneren op maat

Als wij hebben vastgesteld dat een klant ten onrechte een uitkering heeft ontvangen, dan volgt snel een reactie. Dat is in de vorm van terugvordering van het teveel betaalde bedrag en mogelijk beëindiging van de uitkering en het opleggen van een waarschuwing of een boete. Bij fraude met uitkeringsgelden volgt altijd terugvordering en een hoge boete, waarbij ook de uitkering kan worden stopgezet. Uitgangspunt van de Fraudewet is dat de opgelegde boete even hoog is als het bedrag dat de bijstandsgerechtigde te veel aan bijstand heeft ontvangen door schending van de inlichtingplicht (fraudebedrag). De bijstandsboete moet qua duur worden afgestemd op de mate van verwijtbaarheid en qua hoogte zo worden vastgesteld dat deze binnen een redelijke termijn kan worden betaald. We houden rekening met de individuele situatie van de klant. Wij zijn in het bijzonder alert op uitkeringsfraude. Deze komt in diverse vormen voor, zoals het verzwijgen van inkomsten uit (zwart) werk of het verzwijgen van vermogensbezit. Ook leefvormfraude en identiteitsfraude komen regelmatig voor. Als dat nodig is, leggen wij huisbezoeken af. Wij zijn scherp op misbruik en fraude en blijven uitdragen dat fraude niet mag lonen.

In de afgelopen twee jaar is aangetoond dat het inzetten van themacontroles effectief is. Daarmee hebben wij aan de poort en tijdens de uitkeringsperiode fraude opgespoord. Voorbeelden van themacontroles waren: controles op het (tijdig) inleveren van de maandelijkse inkomstenverklaring en nader onderzoek/controle van klanten na signalen uit CompetenSYS. Themacontroles zijn financieel rendabel en hebben een preventieve werking. Daarom willen wij doorgaan met deze effectieve

“fraudebestrijding” en deze wijze van werken structureel invoeren. Kortom; als fraude niet mag lonen dan zijn themacontroles noodzakelijk.

Voor opsporing en aangifte van sociale zekerheidsfraude maakt WIL gebruik van de diensten van de Regionale Sociale Recherche Nieuwegein. De Sociale Recherche kan ook worden ingeschakeld bij complexe situaties of als bijzondere opsporingsbevoegdheden nodig zijn waarover de medewerkers van WIL niet beschikken, zoals het inzetten van hulpmiddelen bij waarnemingen, voor zover dit proportioneel is en in het kader van het onderzoek past.

Lokale dienstverlening op maat

De wens van de gemeenten is steeds meer aan te sluiten bij de leefwereld van de klant. WIL ziet het belang hiervan. Als WIL daarin meegaat vraagt dit een andere wijze van dienstverlening, meer dan we tot nu toe hebben kunnen bieden. We krijgen te maken met een arbeidsintensiever proces. Voorbeelden hiervan zijn onder andere de uitvoering van de toegenomen loonkostensubsidies (garantiebanen), parttime inkomsten en eventuele doorbetalingen. Het kan zelfs betekenen dat bij complexe situaties beslistermijnen verruimd dienen te worden. om geen concessies te doen aan het recht, de hoogte en de duur van de uitkering.

Taal- en digitale vaardigheden/Wet taaleis

Taal en digitale vaardigheden zijn van groot belang om meer maatschappelijk- en economisch te kunnen meedoen.
Om onze klanten maximaal te laten participeren maken we gebruik van lokale partners, waaronder de Taalhuizen in de regio. Zij kunnen klanten ondersteunen met taalvragen. WIL wijst actief door naar de Taalhuizen. Verder verwijst WIL klanten naar cursussen digitale vaardigheden. Deze taken voeren wij uit in het kader van de Wet taaleis.

Concrete acties voor 2019

- We informeren en communiceren helder met de klant over de rechten en plichten over en weer.
- We beslissen binnen de wettelijke termijn van 8 weken op een aanvraag levensonderhoud. De klant ontvangt de uitkering correct en op tijd, volgens afspraak.
- We sluiten meer aan bij de leefwereld van klanten. We trachten terugvordering zo veel mogelijk te voorkomen, door interne processturing. We onderzoeken verdere mogelijkheden tot digitalisering richting de klant, naast de al bestaande uitkeringsspecificatie jaaropgave en intensivering van internetdienstverlening. Daarbij houden we vanzelfsprekend oog voor hen die daar moeilijk of geen toegang toe hebben of niet digitaal vaardig zijn.

- Voor bestaande klanten brengen we op innovatieve wijze het frauderisico in beeld, door slimme analyse van de ons beschikbare gegevens.
- We blijven inzetten op handhaving binnen het reguliere proces en wij blijven inzetten op themacontroles.
- We werken samen met handhavingspartners, waaronder de Sociale Recherche, Inlichtingenbureau en Belastingdienst.

3.3 | Operationele doelstellingen

Om te meten of we op koers liggen, werken we met KPI's. Onze resultaten zijn allemaal meetbaar. Hiervoor hebben we diverse instrumenten beschikbaar, zoals de benchmarks Werk en Inkomen, klanttevredenheidonderzoeken, de reguliere managementrapportages en de jaarrekening. Onderstaand figuur schetst de KPI's waarop wij onze resultaten en voortgang binnen het Programma Inkomen monitoren.

KPI's		Prestatie 2016	Prestatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Stip op de horizon
Noodzakelijke uitkeringen worden tijdig, kostenbewust en doelmatig verstrekt						
1	Percentage volledige uitstroom uit de participatie-uitkering naar zelfstandig beroep, bedrijf, regulier of gesubsidieerd werk	36,9%	35,1%	Minimaal 40% van de uitstroom	Minimaal 35% van de uitstroom. Praktijk leert dat percentage 2018 te ambitieus is geformuleerd.	Minimaal 40% van de uitstroom
2	Gemiddelde doorlooptijd aanvragen uitkering levensonderhoud	Landelijk: 18 dagen Regio: 22 dagen WIL: 20 dagen	Landelijk: 18,07 dg Regio: 19 dagen WIL: geen meting in benchmark	1 dag beter dan landelijk gemiddelde benchmark	1 dag beter dan landelijk gemiddelde benchmark	2 dag beter dan landelijk gemiddelde benchmark
3	Percentage afgehandelde aanvragen uitkeringen levensonderhoud	< 8 weken 98,3% < 4 weken: 91,7%	< 8 weken: 97,8% < 4 weken: 88,6%	< 8 weken:100% < 4 weken: 85%	< 8 weken:100% < 4 weken: 85%	< 8 weken: 100% < 4 weken: 85%

KPI's		Prestatie 2016	Prestatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Stip op de horizon
4	Gemiddelde prijs van uitkeringen	Landelijk: € 13.134 WIL: € 13.216	Benchmark € 13.524 WIL: € 13.784	Gelijk aan gemiddelde benchmark	Gelijk aan gemiddelde benchmark	Beter dan gemiddelde benchmark
5	Efficiencyratio BUIG	Gemiddelde benchmark: 31,7 WIL: 31,7	Niet gemeten	Hoger dan gemiddelde van de benchmark	Het gemiddelde van de benchmark	Hoger dan gemiddelde van de benchmark
Onrechtmatige uitkeringen worden niet verstrekt en indien verstrekt teruggevorderd						
6	Vorderingenratio	WIL 28,2% Landelijk gemiddelde benchmark 26,5%	WIL 28,1% Landelijk gemiddelde benchmark 25,3%	Beter/hoger dan landelijk gemiddelde benchmark	Gelijk aan landelijk gemiddelde benchmark	Beter/hoger dan landelijk gemiddelde benchmark
7	Aantal gegrond opgelegde boetes	116	82	100	100	100
8	Aantal (gegrond) opgelegde maatregelen	80	35	150	75 Praktijk leert dat percentage 2018 te ambitieus is geformuleerd.	75
Middelen van WIL worden doelmatig en rechtmatig ingezet						
9	Herinstroom	Benchmark 2016: Grootteklasse: 18,6% WIL: 14,0%	Benchmark 2017 Grootteklasse: 17% WIL: 12,7%	Minimaal 1% lager dan landelijk gemiddeld	Minimaal 3% lager dan landelijk gemiddeld	Minimaal 5% lager dan landelijk gemiddeld

KPI's		Prestatie 2016	Prestatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Stip op de horizon
10	Verrekende inkomsten BUIG, procenten	2,5%	2%	2%	1%	2%
Zo veel mogelijk klanten participeren zo snel mogelijk via betaald of onbetaald werk						
11	Gemiddelde inkomsten uit parttimewerk	WIL € 615 Landelijk € 532	WIL € 604 Landelijk € 545	Benchmark + 10%	Benchmark + 10%	Benchmark + 10%
Operationele doelstellingen						
12	Aantal openstaande aanvragen uitkering levensonderhoud	< 8 weken 98,3% < 4 weken: 91,7%	< 8 weken: 98,6% < 4 weken: 91,3%	< 8 weken: 100% < 4 weken: 90%	< 8 weken: 100% < 4 weken: 85%	< 8 weken: 100% < 4 weken: 90%

Figuur 3.1 | **Kern prestatie Indicatoren Programma Inkomen**

3.4 | Wat mag het kosten?

Onze inzet binnen het Programma Inkomen wordt zowel gefinancierd vanuit de reguliere exploitatiebegroting (qua personele inzet) als vanuit de BUIG middelen. Deze laatste kosten worden 1-op-1 op klantniveau verrekend met de gemeenten waarvoor deze kosten gemaakt worden c.q. wiens burgers het betreffen. Het budget waarover WIL kan beschikken is weergegeven in onderstaande figuur.

Programma Inkomen	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten				
Bijstandscliënten	€ 37.979.600	€ 39.116.200	€ 40.615.900	€ 41.998.100
BBZ levensonderhoud startende ondernemers	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000
IOAW	€ 1.225.000	€ 1.225.000	€ 1.225.000	€ 1.225.000
IOAZ	€ 132.000	€ 132.000	€ 132.000	€ 132.000
BBZ 2004	€ 590.000	€ 590.000	€ 590.000	€ 590.000
Wet op de lijkbezorging	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Personeelskosten incl. inhuur	€ 2.066.900	€ 2.144.100	€ 2.246.000	€ 2.339.900
Totaal lasten	**€ 42.358.500**	**€ 43.572.300**	**€ 45.173.900**	**€ 46.650.000**
Bijstandscliënten, terugvordering en verhaal	€ 601.300	€ 618.100	€ 640.200	€ 660.700
Wet op de lijkbezorging	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Totaal baten	**€ 616.300**	**€ 633.100**	**€ 655.200**	**€ 675.700**
Saldo van baten en lasten	**€ 41.742.200**	**€ 42.939.200**	**€ 44.518.700**	**€ 45.974.300**
Bijdrage gemeenten				
Gemeente Houten	€ 8.912.700	€ 9.166.700	€ 9.501.800	€ 9.810.700
Gemeente IJsselstein	€ 7.738.500	€ 7.960.700	€ 8.253.900	€ 8.524.100
Gemeente Lopik	€ 1.882.400	€ 1.936.700	€ 2.008.400	€ 2.074.400
Gemeente Nieuwegein	€ 19.290.300	€ 19.844.800	€ 20.576.400	€ 21.250.700
Gemeente Vijfheerenlanden	€ 3.918.300	€ 4.030.300	€ 4.178.200	€ 4.314.400
Totaal bijdragen gemeente	**€ 41.742.200**	**€ 42.939.200**	**€ 44.518.700**	**€ 45.974.300**
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Mutaties reserve				
Geen	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Bovengenoemde kosten behoren bij taakveld 6.3, Inkomensregelingen, conform BBV richtlijn				

Figuur 3.2 | **Begroting Programma Inkomen 2019-2022**

4 | PROGRAMMA WERK

4.1 | Wat willen we bereiken?

Binnen het Programma Werk willen wij bereiken dat zoveel mogelijk klanten vanuit hun eigen kracht naar vermogen participeren in deze maatschappij. Wij ondersteunen onze klanten waar nodig bij hun re-integratie. We houden daarbij oog voor de betaalbaarheid van voorzieningen en bevorderen de doelmatige en rechtmatige inzet van middelen door een goede diagnose. We zetten prioritair in op jongeren en gemotiveerde klanten.

Wij ondersteunen mensen om vanuit eigen kracht naar vermogen te participeren in deze maatschappij. Dat betekent dat we gaan voor de snelste route naar werk en participatie. Wie snel weer aan het werk komt en inkomen genereert, kan vanuit daar de volgende stap zetten. Om dit te bereiken, gaan we uit van de kwaliteiten van mensen en de mogelijkheden van onze klanten en hun omgeving. We richten ons op haalbare doelen die de eigenwaarde en het perspectief van onze klanten snel verbeteren. Als het echt niet anders kan, bieden we een vangnet voor een zo kort mogelijke periode. Binnen dit traject verwachten wij van onze klanten dat zij zich inspannen en actief meewerken. Deze werkwijze stemmen we duidelijk met onze klanten af. Aan het begin én tijdens het traject. Wie stappen zet, kan op ons rekenen. Wie niet vooruit wil, kunnen wij niet verder helpen. Op deze manier borgen we de voorzieningen van WIL en zorgen we ervoor dat de kwaliteit hoog blijft voor mensen die onze dienstverlening echt nodig hebben.

Wanneer een klant (< 27 jaar) zich bij ons meldt voor een uitkering bij de Poort, focussen we ons de eerste vier weken op werk om instroom in de uitkering te voorkomen. Een goede Poort is het meest effectieve instrument om economische participatie te realiseren. We gebruiken deze periode tevens om de kwaliteiten en mogelijkheden van onze klanten duidelijk in beeld te krijgen, waardoor we snel een match kunnen maken met beschikbare vacatures. Hiertoe werken we samen met het uitzendbureau op onze beursvloer, onze accountmanagers van het werkgeversservicepunt Lekstroom (WGSP) en voor jongeren met het Actieplan Jeugdwerkeloosheid. In 2018 is er een werkcoach toegevoegd aan de Poort, met als hoofdtaak het zorgdragen voor een snelle match tussen klanten die zich melden bij de poort en beschikbare vacatures. Het streven is om dit in 2019 te continueren.

Binnen WIL hebben we te maken met instroom van nieuwe doelgroepen binnen ons bestand. Het bestand bestaat steeds meer uit mensen met een stevigere en soms ook gestapelde problematiek. De relatief forse problematiek waar veel van deze klanten mee te maken hebben en het gegeven dat participatie op de arbeidsmarkt daardoor vaak ver ligt, vragen van ons extra inzet van tijd en geld. Een andere verandering is dat we te maken hebben met een toenemende toestroom van klanten die een beroep doen op de dienstverlening zonder direct een uitkeringsvraag te hebben. Het betreft hier voornamelijk

jongeren die voortijdig uitstromen uit het pro-vso (praktijkonderwijs - voortgezet speciaal onderwijs) en niet uitkeringsgerechtigde klanten die voor een garantiebaan in aanmerking komen.

Onze insteek is bij elke klant hetzelfde: we handelen onbevooroordeeld en duidelijk, met een positieve en duidelijke klantbenadering. Wat betreft het vinden van werk is de klant aan zet. Wij nemen niet over. We willen bereiken dat klanten hun eigen mogelijkheden en die van hun omgeving gebruiken om mee te doen en zelfredzaam te worden of te blijven. Onze dienstverlening is hierop aanvullend. Wij helpen door de juiste instrumenten aan te reiken en een afgestemde route uit te stippelen. We zoeken hierbij steeds meer onze lokale partners op en werken samen in de vorm van lokale werkteams.

Voor ons blijft economische participatie van kanten het primaire doel, waarbij we zo goed mogelijk afstemmen op de veranderende arbeidsmarkt en willen schakelen met de lokale partners die primair aan zet zijn als het gaat om vrijwilligerswerk/onbetaald werk. Dat sluit aan bij de gedachten die aan Lekstroom Werkt! ten grondslag liggen: meedoen naar vermogen voor iedereen, of het nu via arbeidsmatige dagbesteding, onbetaald, betaald werk (tijdelijk of vast) of beschut is. Betaald werk is niet langer voor iedereen een reëel perspectief. We sluiten hier aan bij de leefwereld van de klant. De samenwerking binnen een lokaal werkteam moet bijdragen aan het vergroten van de participatie van inwoners en het versterken van de betrokkenheid en/of het sociale ondernemerschap.

Met de accountmanagers van het WGSP werken we aan het versterken van de relatie met werkgevers, waardoor vacatures sneller en gerichter verzilverd worden. We werken nauw samen met regionale werkgevers. Wij denken mee in het vinden van oplossingen voor hun uitdagingen, en ondersteunen en faciliteren ze in het vinden van personeel. Ook richten we ons op een duurzame samenwerking met grotere werkgevers, zoals Post NL, waarbij grote aantallen klanten vanuit diverse klantgroepen aan het werk kunnen. Door de dienstverlening ook meer op de lokale betrokken werkgevers te richten, willen we een impuls geven aan het plaatsen van klanten met een verminderde loonwaarde om deze groep ook te laten participeren.

4.2 | Wat gaan we daarvoor doen?

Werkgeversbenadering

Elke gemeente heeft een operationeel werkteam met als focus klanten uit klantgroep 2 en 3. In dit werkteam plegen WIL, gemeenten en partners in het sociaal domein samen inzet op het vergroten van de (economische) participatie van inwoners en het versterken van de betrokkenheid en/of het sociaal ondernemerschap. WIL zal in ieder lokaal werkteam actief participeren vanuit de leidende principes van WIL. De invulling en inrichting van de Lokale werkteams wordt in 2018 verder uitgewerkt. In gezamenlijkheid kunnen er afspraken gemaakt worden die goed aansluiten bij lokale vraagstukken.

Accountmanagers trekken daarbij op met EZ en bedrijfscontactfunctionarissen en zijn goed op de hoogte van lokale arbeidsmarktontwikkelingen. De lokale partners vervullen in samenwerking met de WIL werkcoach een actieve rol in de match van klanten op betaald werk c.q. onbetaald werk met als doel economische en/of maatschappelijke participatie.

Inmiddels is de Utrechtse Werktafel uitgegroeid tot meer dan alleen het realiseren van garantiebanen en gaan we voor een optimaal op elkaar afgestemde werkgeversbenadering in de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht. Daarvoor zijn drie actielijnen uitgezet. De eerste actielijn is dat er wordt samengewerkt vanuit de gedachte van één sterke regio, door middel van harmonisatie van instrumenten, tegengaan van onderlinge concurrentie en het voorkomen van verdringen van banen en/of kandidaten. Binnen actielijn 2 wordt ingezet op een betere verbinding met het onderwijs, in het bijzonder voor jongeren. De derde actielijn blijft het realiseren van de banenafspraak met de focus op duurzaam werk, nazorg en het managen van verwachtingen bij werkgevers en werknemers.

Flexibilisering van arbeid neemt hand over hand toe. Flexibele inzet van personeel groeit en het aantal werknemers dat rechtstreeks in dienst is bij werkgevers neemt af. Vraag en aanbod van personeel sluiten kwalitatief niet meer aan en de behoefte aan divers personeel met specifieke opleidingen en competenties neemt toe. Binnen deze context moeten wij op zoek naar de vraag van de ondernemer, of beter nog de vraag achter de vraag. Een van de succesfactoren is een proactieve en resultaatgerichte werkgeversbenadering waarmee we de juiste vacatures en werkgevers acquireren, die passend zijn bij ons klantenbestand. Duurzame afspraken met grotere werkgevers in onze regio leiden tot een diversiteit aan plaatsingen vanuit ons volledige klantenbestand: garantiebaankandidaten maar ook mensen die zich net komen melden aan de Poort kunnen aan het werk bij dergelijke grote werkgevers door het in samenwerking creëren van passende functies.

We spreken werkgevers en natuurlijk ook onze klanten aan op hun verantwoordelijkheid en ondersteunen ze zo doeltreffend mogelijk. Omdat een belangrijk deel van onze klanten beperkingen heeft voor de arbeidsmarkt is de kans op een mismatch groot als we niet zorgvuldig zijn in het plaatsen van onze klanten bij werkgevers. We moeten beiden goed kennen, dan is de kans op succes het grootst. We blijven daarin investeren, ook in 2019.

Vergroten van ons marktbereik

Door onze bestaande relaties te benutten, doorverwijzing te realiseren en successen te boeken, willen we ons netwerk uitbreiden. Daarbij leggen we vroegtijdig contact met nieuw te vestigen bedrijven. Met onze opdrachtgevers (de vijf Lekstroomgemeenten) is doorlopend afstemming en samenwerking in de Participatieteams op het gebied van onder andere bedrijfsbezoeken en netwerkbijeenkomsten. Dit met als doel werkgevers in de regio goed te kunnen bereiken en bedienen.

Daarnaast werken we samen met gemeenten om elkaar te ondersteunen bij het vormgeven van economische ontwikkeling. De verwachting is dat dit steeds meer vanuit lokale dienstverlening gaat gebeuren door daar betrokken lokale sociale ondernemers te bedienen en te bereiken.

Vanuit de regionale samenwerking, vormgegeven in de Utrechtse Werktafel, bedienen we een aantal grote werkgevers in onze regio zo optimaal mogelijk met als uitgangspunt ‘één gezicht en één werkwijze’. Regionale werkgeversbijeenkomsten worden bezocht en ook worden er regionale kennissessies georganiseerd om kennis en expertise uit te wisselen.
Social Return On Investment afspraken worden verzilverd op het moment dat ze het Werkgeversservicepunt bereiken. Om aansluiting te vinden bij de afspraken die de gemeenten maken in het kader van contractbeheer, wordt onderzocht of dit in de vorm van een gedeeld digitaal systeem (Wizzr) geborgd kan gaan worden. Doel is dat de aanbestedingsvragen WIL beter bereiken zodat er efficiënter gebruik gemaakt kan worden van deze plaatsen.
We blijven intensief samen met het uitzendbureau dat op de beursvloer van WIL gevestigd is en ook de matchers vormen een belangrijke schakel in het kwalitatief en duurzaam matchen van klanten op openstaande vacatures.

Poort & Schouw
Wanneer inwoners van de Lekstroom bij het team Poort en Schouw komen, maken we hen duidelijk dat wij voor werk gaan en dat we uitgaan van wat mensen wél kunnen. Wij focussen niet op de beperkingen, maar juist op de capaciteiten en mogelijkheden van onze klanten. We ondersteunen onze klanten bij het vergroten van hun eigen kracht. Zij moeten het immers zelf doen: gericht werk maken van hun eigen perspectief. Daarvoor leggen we duidelijk uit welke verwachtingen er over en weer zijn en maken we heldere afspraken waarop we de klant aanspreken maar ook zelf mogen worden aangesproken. Als we in ons vertrouwen worden beschaamd, dan treden we hard op. Daarover zijn we duidelijk. We moeten op elkaar kunnen rekenen om de samenwerking tot een succes te maken.

Primair zetten we in op het benutten van de eigen kracht, motivatie, eigen persoonlijke omstandigheden en de (arbeids)capaciteit van de klant. Het recht op een uitkering of financiële ondersteuning is secundair hieraan. Economische participatie, zo mogelijk via betaald werk, vinden wij belangrijker. De verantwoordelijkheid om daarin te slagen ligt bij de klant. WIL faciliteert en ondersteunt, als dat niet zelfstandig lukt en waar nodig, met dienstverlening op maat. Deze dienstverlening wordt vorm gegeven door middel van een werkcoach aan Poort die als hoofdtaak nieuwe klanten matcht op openstaande vacatures. Binnen Poort en Schouw organiseren werkcoaches job centers waarin klanten ondersteuning krijgen in sollicitatievaardigheden en gericht worden gematcht op openstaande vacatures. Instroom in de uitkering wordt hiermee in een zo vroeg mogelijk stadium voorkomen. Tijdens de eerste vier weken in de poort- en schouwperiode informeren en adviseren

wij de klant en stellen wij vast in welke mate de klant gericht werk maakt van zijn eigen perspectief. Na deze periode beschikken wij over een klantbeeld dat de basis vormt voor het vervolgtraject. Onze inzet is afhankelijk van de eigen kracht, motivatie, persoonlijke omstandigheden en (arbeids)capaciteit van de klant. Voor 2019 staat het verder ontwikkelen van de Poort tot een brede toegang voor WIL centraal. Naast de bovengenoemde punten wordt bij nieuwe klanten ook gekeken of er inkomensondersteuning en/of schuldhulpverlening ingezet moet worden.

Extra inzet op jongeren

De dienstverlening van de afdeling WERK is generiek en vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid ingericht, met als uitzondering de doelgroep jongeren die een eigen doelgroepenbeleid kent. Samen met het RMC hebben we met het Jongerenloket een doelgroepgerichte aanpak ontwikkelt richting startkwalificatie en betaalde participatie. Speerpunt hierbij blijft de aansluiting van het Jongerenloket op de Pro/VSO scholen en een sluitende overgang van school naar vervolgopleiding of werk. Vanuit de Arbeidsmarktregio wordt met behulp van het Actieplan Jeugd Werkloosheid ingezet op gezamenlijke jobhunters, ook voor stages en BBL-plekken, die voor meer participatie zorgen.
Bij de dienstverlening zien we met de komst van de nieuwe doelgroep bij de invoering van de Participatiewet een verandering van de samenstelling van het klantenbestand. De problematiek waarmee onze klanten te maken hebben is zwaarder van aard en ook vaker gestapeld. Dit vraagt meer aandacht, inzet, tijd en instrumenten om tot een zelfde resultaat, participatie naar vermogen, te komen.

Uitstroom naar werk staat voorop

In ons streven naar uitkeringsonafhankelijkheid is uitstroom naar werk een belangrijke doelstelling. Dat mag ook tijdelijk werk zijn. Parttime werk is een reële mogelijkheid en voor sommige klanten beter passend. Er is dan weliswaar geen uitstroom, maar de afhankelijkheid van een uitkering wordt wel verkleind. Waar regulier werk nog niet beschikbaar is of niet haalbaar is, wordt maatschappelijke participatie het uitgangspunt. Dit kan met behulp van vrijwilligerswerk of via het participeren in lokale projecten.

Bij het trajectplan dat samen met de klant wordt opgesteld, ligt de focus op eigen verantwoordelijkheid van de klant en regie bij de klant zelf, naar vermogen. Door te werken met groepen vergroten we de coöperatieve houding van de klant. Wij zorgen voor een aanbod dat aansluit op de arbeidsmarkt en instrumenten en dienstverlening die zijn afgestemd op de verschillende klantgroepen.

Als de afstand tot de arbeidsmarkt klein is (klantgroep 1), leggen wij het accent op faciliteren bij het zelf zoeken naar werk op basis van niet vrijblijvende afspraken. Zij worden hierin ondersteunt door een werkcoach die zich richt op het matchen van deze klanten. Van deze klanten verwachten wij dat ze slechts beperkt of niet afhankelijk hoeven te zijn van een uitkering omdat ze snel aan het werk kunnen. Als de afstand tot de arbeidsmarkt groter is, spreken we van klantgroep 2. Dan zetten we ons in om vanuit de motivatie van mensen en de mogelijkheden op de arbeidsmarkt zo snel mogelijk de effectieve arbeidscapaciteit / maatschappelijke participatie te verhogen en relevante belemmeringen weg te nemen.

Het kan ook zijn dat de beperkte arbeidscapaciteit een (meer) permanent karakter heeft (klantgroep 3). Dan bieden wij dienstverlening aan die is gericht op het verzilveren van de aanwezige arbeidscapaciteit tegen zo laag mogelijke begeleidingskosten. De klanten die aanspraak maken op garantiebanen zullen blijvend beroep doen op begeleiding en financiering vanuit WIL middels loonwaardemetingen, evaluaties en inzet van instrumenten zoals jobcoaching en plaatsingen.

Bij een sterk beperkte arbeidscapaciteit valt de klant in klantgroep 4. In dat geval verwijzen wij de klant door naar het lokale zorg- en/of activeringsaanbod dat door de vijf Lekstroomgemeenten wordt verzorgd. De rol van WIL is dan beperkt tot het rechtmatig verstrekken van de inkomensvoorziening.

Wij bevorderen de re-integratie van onze klanten voornamelijk met personele inzet en daar waar een kleine financiële vergoeding bijdraagt aan directe uitstroom naar werk, is dit mogelijk. We komen onze wettelijke financiële verplichtingen na als het gaat om instrumenten die bedoelt zijn voor plaatsingen van garantiebaankandidaten, denk aan loonkostensubsidie, jobcoaching, proefplaatsingen en loonwaardemetingen. Ook voor wat betreft regionale afspraken (Actieplan Jeugdwerkloosheid) en vigerende verordeningen, komen we onze verplichtingen na. Daarnaast zetten we ook in 2019 een deel van de middelen (circa € 300.000) uit het participatiebudget 2019 specifiek in voor lokale pilots en experimenten. De rol van WIL zien wij vooral als faciliterend en meedenkend in mogelijkheden ten aanzien van de inzet van onze klanten. De inzet van het participatiebudget gebeurt binnen de re-integratie doelstelling en leidende principes van WIL.

Inzet lokale dienstverlening binnen het lokale werkteam

WIL heeft de ambitie als één van de partners te participeren in de lokale werkteams. Vanuit de eigen leidende principes draagt WIL bij aan het vergroten van de betaalde en onbetaalde participatie van inwoners, het versterken van de betrokkenheid en/of het sociale ondernemerschap. WIL zal naast de lokale dienstverlening ook de regionale verbinding voor de werkgeversdienstverlening en gemeenschappelijke expertise inzetten. Meer lokaal gebonden dienstverlening is de gewenste richting voor WIL.

Concrete acties voor 2019

- Aan de poort informeren en communiceren we helder met de klant en bij een aanvraag zijn we duidelijk over de rechten en plichten over en weer.
- Door intensief gebruik van CompetenSys neemt de ondersteuning bij diagnose en matching voor KG 1 en KG 2 toe. Immers, via CompetenSys is het klantprofiel bekend en de klant beter in beeld. CompetenSYS is up and running, effectief en geadopteerd door betrokken teams.
- Via CompetenSys realiseren we een efficiëntere en effectievere matching tussen vacatures en (potentiële) klanten. De inzet van CompetenSys en een nadrukkelijke interne samenwerking d.m.v. matchers levert meer uitstroom en meer plaatsingen op.
- We focussen ons op een innovatieve marktbewerking die zowel inzet op het vergroten van het marktbereik en marktaandeel als het inspelen op niches in de markt. Dit doen we lokaal door een intensieve samenwerking met de gemeenten in de vorm van participatieteams en regionaal door een intensieve samenwerking met onze collega's die verbonden zijn aan de Utrechtse Werktafel. Verder gaan we door met het bereiken van de doelstellingen in het kader van de Participatiewet, dat wil zeggen: invullen van de banenafspraak en finetunen van de jongerenaanpak met specifieke aandacht voor de doelgroep met een arbeidsbeperking (pro-vso leerlingen).
- Gehuisveste statushouders (taakstellers) in de jongste leeftijdscategorie vallen onder de speciale doelgroep jongeren. Alle instrumenten die we voor jongeren inzetten, gelden ook voor deze taakstellers. Voor hen en ook voor de taakstellers in de hogere leeftijdscategorieën onderzoeken we de inzet van buddy's om het contact en de communicatie te vergemakkelijken. Naast het praktisch regelen van de primaire levens- en huisvestingsbehoeften, willen we ook in een vroeg stadium de aspecten van een uitkering en participatie over het voetlicht brengen bij deze klantgroep.
- Om goed zicht te houden op instroom vanuit pro-vso monitoren we in samenwerking met RMC proactief de mogelijke uitstroom bij pro-vso scholen
- Rendement van SROI is hoger dan in 2018. Een volgende stap hierin is het inregelen van de WIZZR applicatie
- Suite is goed ingeregeld qua procesinrichting ten behoeve van de garantiebanen. Hierdoor wordt voorspellende informatie geleverd ten aanzien van de werkdruk voor de medewerkers en kosten verbonden aan bijvoorbeeld de loonkostensubsidie en de jobcoaching.
- Lokale werkteams: werkcoaches zijn goed aangehaakt d.m.v. dedicated werkcoaches per gemeente.

4.3 | Operationele doelstellingen

Om te meten of we op koers liggen, werken we ook binnen het programma Werk met Kern prestatie Indicatoren (KPI's). Onze resultaten zijn allemaal meetbaar. Hiervoor hebben we diverse instrumenten beschikbaar, zoals de benchmarks Werk en Inkomen, klanttevredenheidonderzoeken, de reguliere managementrapportages en de jaarrekening. Figuur 4.1 schetst de KPI's waarop wij onze resultaten en voortgang binnen het Programma Werk monitoren.

KPI's		Prestatie 2016	Prestatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Stip op de horizon
Zo veel mogelijk klanten participeren zo snel mogelijk via betaald of onbetaald werk						
1	Rendement re-integratie-inspanningen (bespaarde uitkeringslast door volledige uitstroom naar werk)	Investering uit de re-integratie-middelen+ 155% (obv 18 maanden besparing). Bij 12 maanden besparing is het 170% van de investering	Budget: € 2,3 mln.: Bij 18 maanden besparing is het 258% van de investering Bij 12 maanden besparing is het 172% van de investering	Investering uit de re-integratie-middelen + 110%	Investering uit de re-integratie-middelen + 120%	Investering uit de re-integratie-middelen + 130%
2	Gemiddeld percentage klanten dat parttime werkt	7,2%	6,7%	11%	7%	8%
De prioriteit ligt bij jongeren en kansrijke klanten						
3	Aantal klanten Participatiewet met specifieke weergave jongeren	11,4%	11,8%	10,5 % van het totaal (hoger door jonge taakstellers)	12,5 % van het totaal (hoger door jonge taakstellers)	10,5 % van het totaal (hoger door jonge taakstellers)
4	Instroompercentage jongeren	23,9% van de instroom	27,5% van de instroom	25% van de instroom	25% van de instroom	25% van de instroom
Relaties met werkgevers worden uitgebreid en bestaand relaties worden versterkt						

KPI's		Prestatie 2016	Prestatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Stip op de horizon
5	Waardering werkgevers (jaarlijks werkgeverstevredenheidsonderzoek)	Om het jaar.	7,7	Om het jaar.	7,8	7,8
6	Aantal plaatsingen via werkgeversbenadering	738	825	800	800	850
7	Aantal plaatsingen op garantiebanen via WGSP	42	126	50	70	86
Samen met partners werkt WIL volgens een integrale aanpak						
8	Waardering inzet WIL (i.c. accountmanagers) binnen participatieteams (op basis van gezamenlijke evaluatie)	Om het jaar.	Niet gemeten	Om het jaar.	7,5	7,5
Operationele doelstellingen						
9	Meldingen aan de poort	1.672	1.356	1.300	1.250	1.250
10	Maatregelquote rechtmatigheid	Benchmark cumulatief 2016: Landelijk: 2,6% WIL: 1,3%	Benchmark cumulatief 2017 Landelijk: 2,9% WIL: 0,3%	1 procent lager dan gemiddelde van de benchmark	1 procent lager dan gemiddelde van de benchmark	1 procent lager dan gemiddelde van de benchmark
11	Aantal werkgevers waarmee WIL zaken doet (aantal warme contacten)	245	275	275	275	275

Figuur 4.1 | **Kern prestatie Indicatoren Programma werk**

4.4 | Wat mag het kosten?

Onze inzet binnen het Programma Werk wordt zowel gefinancierd vanuit de reguliere exploitatiebegroting (qua personele inzet) als vanuit de re-integratiemiddelen zoals die zijn benoemd in de integratie-uitkering Sociaal Domein. De re-integratiemiddelen zijn in de kern middelen die WIL inzet om de re-integratie van burgers te versnellen, te bevorderen dan wel mogelijkheid te maken.

Onder een aantal condities kan WIL deze re-integratiemiddelen op hoofdlijnen inzetten om:

a. Re-integratietrajecten te financieren.
b. Personeel aan te stellen (accountmanagers, werkcoaches, e.d.).
c. Instrumenten te bekostigen (assessments, portfolio's. e.d.).
d. Aanbodversterkende interventies te financieren (scholing, training, workshops, e.d.).
e. Vraaggerichte interventies te financieren (loonkostensubsidies, begeleiding op de werkplek, e.d.).
f. Diagnostische interventies te financieren (via gesprekken en tools).
g. Randvoorwaardelijke zaken te bekostigen (huisvesting, coördinatie, communicatie, e.d.)

Het budget waarover WIL kan beschikken is weergegeven in figuur 4.2.

Programma Werk	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten				
Participatiebudget Re-integratiedeel	€ 2.847.300	€ 2.961.600	€ 3.000.500	€ 3.104.600
Personeelskosten incl. inhuur	€ 1.228.300	€ 1.228.300	€ 1.228.300	€ 1.228.300
Totaal lasten	**€ 4.075.600**	**€ 4.189.900**	**€ 4.228.800**	**€ 4.332.900**
Baten				
Participatiebudget Re-integratiedeel	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Saldo van baten en lasten	**€ 4.075.600**	**€ 4.189.900**	**€ 4.228.800**	**€ 4.332.900**
Bijdrage gemeenten				
Gemeente Houten	€ 585.600	€ 611.500	€ 620.700	€ 644.100
Gemeente IJsselstein	€ 780.500	€ 807.000	€ 815.900	€ 840.000
Gemeente Lopik	€ 147.200	€ 153.500	€ 155.700	€ 161.400
Gemeente Nieuwegein	€ 2.224.500	€ 2.271.800	€ 2.287.800	€ 2.331.200
Gemeente Vijfheerenlanden	€ 337.800	€ 346.100	€ 348.700	€ 356.200
Totaal bijdragen gemeente	**€ 4.075.600**	**€ 4.189.900**	**€ 4.228.800**	**€ 4.332.900**
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Mutaties reserve				
Geen	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Bovengenoemde kosten behoren bij taakveld 6.5, arbeidsparticipatie conform BBV richtlijn				

Figuur 4.2 | **Begroting Programma Werk 2019-2022**

5 | PROGRAMMA INKOMENSONDERSTEUNING

5.1 | Wat willen we bereiken?

Binnen het Programma Inkomensondersteuning willen we financiële zorgen wegnemen voor mensen die dat echt nodig hebben. Participeren in de maatschappij is immers gemakkelijker met een hoofd zonder al te veel zorgen. Financiële problemen werken stress verhogend en hebben vaak ook effecten op andere levensterreinen. Denk hierbij aan oplopende spanningen binnen relaties en ernstige gevolgen door het wegvallen van werk. We zien dat vriendschappen minder worden onderhouden of zelfs worden verbroken. Ook kunnen er problemen ontstaan bij de opvoeding van kinderen.

De effecten van problematische schulden liggen niet alleen op het persoonlijke vlak. Ook maatschappelijk zijn er gevolgen, die verstrekkend kunnen zijn. Als gevolg van huisuitzettingen kan dakloosheid ontstaan. Dit leidt weer tot toename van het aantal zwervers en toename van het gebruik van de maatschappelijke opvang. Dat heeft ook weer invloed op de openbare orde en veiligheid. Als iemand niet meer in staat is zijn rekeningen te betalen van gas, water en licht, kan dat leiden tot afsluiting van nutsvoorzieningen. En dat kan weer gezondheidsklachten met zich meebrengen.

Integrale aanpak

Vanuit een gemeenschappelijk doel en belang werken we samen met partners, professionele en vrijwillige dienstverleners en de gemeenten aan een integrale aanpak van het probleem. Preventieve maatregelen en het voorkomen van terugval maken onderdeel uit van deze aanpak. Wij zetten hiermee in op het beperken van de hoge maatschappelijke kosten voor bijstandsuitkeringen, huisuitzettingen, herinrichting van vervangende woonruimten, maatschappelijke opvang en openbare orde en veiligheid. Met deze integrale aanpak helpen we deze negatieve effecten te voorkomen en te beheersen.

Binnen het Programma Inkomensondersteuning willen wij armoede en sociale uitsluiting voorkomen en eventuele financiële drempels wegnemen als die participatie naar vermogen van onze klanten in de weg staan. Door effectieve schuldhulpverlening willen we armoede bestrijden en vooral ook voorkomen dat de problematiek verergert. We gaan altijd voor een goede oplossing tegen zo laag mogelijke kosten. We kiezen voor soberheid en niet voor luxe. De klant blijft tijdens het gehele traject aan zet. Wij nemen niet over, maar helpen wel door het juiste instrumentarium aan te reiken. Door het gebruik van de beschikbare regelingen te vergroten en inkomensondersteuning te geven aan de mensen die dat echt nodig hebben, willen we ervoor zorgen dat mensen in de positie zijn om stappen te zetten.

5.2 | Wat gaan we daarvoor doen?

We richten onze dienstverlening zo in dat we een belangrijke bijdrage leveren aan het bestrijden en tegengaan van armoede, sociale uitsluiting en schulden voor de inwoners in de Lekstroom en de klanten van WIL in het bijzonder. Dit doen we steeds meer vanuit lokale aanwezigheid van WIL-medewerkers.

Klanten prikkelen en motiveren om aan het werk te gaan

Het aantal mensen dat in Nederland in armoede leeft is in het laatste decennium sterk toegenomen met de daarbij behorende problematiek. Ons eerste leidende principe is, niet geheel toevallig, wij gaan voor werk. Betaalde arbeid geeft “géén 100% garantie dat iemand níet in financiële problemen kan komen of uit de armoede zal ontsnappen, daarvan zijn we ons terdege bewust. Inkomen is wél een eerste én belangrijke stap om eruit te komen. Het is duidelijk dat huishoudens die boven de armoedegrens uitkomen, daartoe in vrijwel alle gevallen in staat zijn geweest doordat hun inkomsten uit arbeid zijn toegenomen. Daarvoor kunnen verschillende verklaringen zijn. Waar eerst bijvoorbeeld niemand binnen het huishouden werkte, is die werkeloosheid opgeheven door het vinden van een betaalde baan. Het komt ook voor dat het aantal werkenden binnen het huishouden is toegenomen. Een derde mogelijkheid is dat een (werkende) partner gevonden wordt die inkomsten voor het huishouden genereert.

Vanuit deze ervaringen blijven wij inzetten op betaalde arbeid als een prima manier om uit een situatie van armoede te raken, ook als daar al langdurig sprake van is. Meedoen in de maatschappij, niet alleen via betaalde arbeid, maar ook op sociaal vlak is voor ieder mens belangrijk. Iedereen heeft mogelijkheden en capaciteiten en die willen we maximaal benutten, samen met de klant. Wij helpen de klant daarbij en proberen belemmeringen die dat in de weg staan, zoals financiële problematiek, weg te nemen.

Het leveren van integraal maatwerk

Mensen die langdurig van een laag inkomen moeten rondkomen, zonder dat er zicht is op verbetering, krijgen op individuele basis een toeslag. Nadat sinds 2015 de mogelijkheden voor categoriale bijzondere bijstand voor aannemelijke kosten zijn beperkt, is de ondersteuning van mensen persoonlijker en meer situationeel gericht geworden. De mogelijkheid om het minimabeleid ondersteunend te laten zijn aan het participatie- én re-integratiebeleid is beschreven in een werkwijzer van de Programmaraad. Daarin werken Divosa, VNG, UWV en Cedris samen ter ondersteuning van gemeenten en arbeidsmarktregio’s bij de implementatie van de Participatiewet.

Beschikken over goede contacten binnen het sociale domein in de Lekstroom
De klanten van WIL komen uit vijf gemeenten, die ieder andere keuzes hebben gemaakt voor de ondersteunings-mogelijkheden op de diverse leefgebieden. Een helder integraal advies aan de klanten (met oog voor de individuele problematiek op meerdere leefgebieden) vereist daarom een goede samenwerking met die gemeenten en het hulp- en dienstverleningsdomein daarbinnen. Dat raakt ook sterk aan de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Met lokaal actieve organisaties stemmen wij onze inzet voor inwoners met meervoudige problematiek af, zodat die ondersteuning zo helder en gericht mogelijk kan zijn. De sociale teams en de WIL-generalisten hebben daarin een belangrijke rol.

Een vangnet zijn via het bieden van inkomensondersteuning en schuldhulpverlening
Wij zijn een vangnet voor die inwoners die van ons afhankelijk zijn en dat nodig hebben. Dat vangnet is er altijd ter ondersteuning van de eigen mogelijkheden van de klant. Door het verminderen of wegnemen van een aantal zorgen, ontstaat bij de klant ruimte om gericht te werken aan participatie in de maatschappij.

Voor inkomensondersteuning, meer specifiek minimabeleid en bijzondere bijstand, hebben wij te maken met vijf gemeenten die op dit terrein ieder hun eigen beleid hebben ontwikkeld en vastgesteld. Dat beleid verschilt per gemeente, bijvoorbeeld qua inkomensgrenzen, hoogte van vergoedingen en aard van de verstrekkingen. Dat maakt de uitvoering van de diverse regelingen ingewikkeld en bewerkelijk. Wij blijven ons inzetten voor onderlinge afstemming en harmonisatie van de verstrekkingen, maar realiseren ons tegelijkertijd dat wij daar niet over gaan. Dit is bij uitstek het domein waarop de lokale politiek accenten kan leggen en keuzes kan maken.

Passende soberheid
We werken met publieke middelen en daar gaan we verantwoord mee om. Een oplossing die wij bieden moet passend zijn voor het probleem dat er is en daadwerkelijk verlichting geven. Tegelijkertijd moet de oplossing adequaat zijn. Daarnaast kan een algemene voorziening een prima oplossing zijn voor een individueel probleem. Wij verliezen dat niet uit het oog. Toereikend is goed genoeg en als soberheid volstaat verkiezen we dat boven ”luxe”.

Inzet generalisten
De verbindende inzet van de generalisten zal in 2019 doorgaan. Daar waar Sociale teams/loketten organisatorisch veranderen zullen we de veranderende rol van de Generalisten daarbinnen passend vorm geven.

Inzet sociale teams

In 2019 gaan we verder met de ingeslagen weg, de samenwerking met Sociale teams heeft zijn waarde bewezen in de afgelopen jaren en daarom willen we er graag mee doorgaan. De sociale teams zijn een niet meer weg te denken partner in de totale integrale aanpak van klantproblematiek.

Concrete acties voor 2019

- We informeren en communiceren helder met de klant over ieders rechten en plichten.
- Op een aanvraag schuldhulpverlening volgt binnen 4 weken deelname aan een workshop. In plaats van losse systemen, werken we op termijn met integrale digitale data en waar mogelijk geautomatiseerde dienstverleningsprocessen. Het resultaat daarvan is een nog beter klantbeeld, betere werkprocesbeheersing en tevens betere vastlegging en opslag van gegevens.
- In 2019 is WIL-direct voor meer producten in bedrijf. Met dit vijfde onderdeel van de Innovatieagenda willen we een deel van de aanvragen inkomensondersteuning digitaal en vanuit huis in plaats van schriftelijk laten plaatsvinden. De afwikkeling van de minder complexe aanvragen kan daardoor veel sneller verlopen. Daarnaast is er veel meer tijd nodig voor de complexe zaken die integraal opgepakt moeten worden.
- In 2019 blijven we inspelen op de lokale ontwikkelingen op het armoedebeleid. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van stadspassen.
- Bredere lokale inzet van specialisten naast generalisten.
- We bewaken de balans tussen de collectieve zorgverzekering en de bijzondere bijstand. Met andere woorden: sluit het verzekeringspakket nog steeds aan bij de behoefte?
- We doen mee aan de pilot Vindplaats schulden (VPS). De pilot is erop gericht om door middel van het matchen van bestanden van energieleveranciers, woningcorporaties en zorgkostenverzekeraars te komen tot een eerdere signalering van mogelijk problematische schulden. De uitwisseling en afstemming van gegevens wordt uitgevoerd door het Bureau Krediet Registratie zodat privacy en beveiliging van gegevens zijn gewaarborgd. Wij zien dit als een vervolg op het project “Vroeg Erop af!” dat nu onderdeel is van de reguliere schuldhulpverleningswerkzaamheden.
- In 2019 gaan we ons ook richten op het Bosche model. Op het moment van aanvraag van een uitkering krijgt de aanvrager direct te horen voor welke andere regelingen hij/zij in aanmerking komt.

5.3 | Operationele doelstellingen

Om te meten of we op koers liggen, werken we met een aantal Kern prestatie Indicatoren (KPI's). Onze resultaten zijn daardoor allemaal meetbaar. Hiervoor hebben we diverse instrumenten beschikbaar, zoals benchmarks Werk en Inkomen, klanttevredenheidonderzoeken, de reguliere managementrapportages en de jaarrekening. Figuur 5.1 schetst de KPI's waarop wij onze resultaten en voortgang binnen het Programma Inkomensondersteuning monitoren.

KPI's		Prestatie 2016	Prestatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Stip op de horizon
WIL draagt bij aan het zoveel mogelijk terugdringen van de financiële aspecten van armoede die zelfstandige participatie in de weg staan en de maatschappelijke kosten die dit oplevert						
1	Percentage succesvolle schuldregelingen van het totale aantal	Saneringskredieten : 85% Schuldbemid-delingen: 43% WSNP: 81%	Saneringskredieten : 82% Schuldbemid-delingen: 70% WSNP: 94%	Saneringskredieten 90% Schuldbemid-delingen 50% WSNP: 85%	Saneringskredieten 90% Schuldbemid-delingen 55% WSNP: 90%	Saneringskredieten 90% Schuldbemid-delingen 60% WSNP: 90%
Operationele doelstellingen						
2	Bekendheid van klanten met beschikbare regelingen	Om het jaar.	6,1	Om het jaar.	6,5	7,0
3	Wachttijd schuldhulpverlening tot start proces (= workshop)	12 dagen	14 dagen	20 dagen (inrichting budget beheer, kost extra capaciteit)	14 dagen	10 dagen
4	Waardering klanten m.b.t. dienstverlening traject schuldhulpverlening	Om het jaar.	7,8	Om het jaar.	7,8	7,9
5	Doorlooptijden aanvragen bijzondere	47 dagen	67 dagen	45 dagen	45 dagen	40 dagen

KPI's		Prestatie 2016	Prestatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Stip op de horizon
	regelingen					
6	Percentage afgehandelde aanvragen bijzondere bijstand met doorlooptijd < 8 weken	50,9% <4 weken 66,0% < 8 weken 34,0% > 8 weken	67,3% <4 weken 76,5% < 8 weken 23,5% > 8 weken	50% < 4 weken 75% < 6 weken 100% < 8 weken	50% < 4 weken 75% < 6 weken 100% < 8 weken	50% < 4 weken 75% < 6 weken 100% < 8 weken
9	Gebruik van CZM (aan de hand van percentage bereik)	H: 41% IJ: 36% L: 24% N: 34% V: 31%	H: 40% IJ: 28% L: 37% N: 34% V: 40%	H: 40% IJ: 28% L: 28% N: 35% V: 40%	H: 40% IJ: 28% L: 37% N: 35% V: 40%	H: 40% IJ: 28% L: 37% N: 35% V: 40%

Figuur 5.1 | **Kern prestatie Indicatoren Programma Inkomensondersteuning**

5.4 | Wat mag het kosten?

Onze inzet binnen het Programma Inkomensondersteuning wordt zowel gefinancierd vanuit de reguliere exploitatiebegroting (personele inzet en een beperkt materieel budget voor schuldhulpverlening) als vanuit de voorzieningen en overdrachten. De kosten voor voorzieningen en overdrachten worden 1-op-1 verrekend met de gemeenten waarvoor deze kosten worden gemaakt. Het budget waarover WIL kan beschikken is weergegeven in onderstaande figuur.

Programma Inkomensondersteuning	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten				
Bijzondere bijstand	€ 2.699.300	€ 2.699.300	€ 2.699.300	€ 2.699.300
Wet Kinderopvang met re-integratie en uitk.verstr.	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000
Personeelskosten incl. inhuur	€ 1.875.100	€ 1.875.100	€ 1.875.100	€ 1.875.100
Totaal lasten	**€ 4.644.400**	**€ 4.644.400**	**€ 4.644.400**	**€ 4.644.400**
Baten				
Bijzondere bijstand	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Totaal baten	**€ 300.000**	**€ 300.000**	**€ 300.000**	**€ 300.000**
Saldo van baten en lasten	**€ 4.344.400**	**€ 4.344.400**	**€ 4.344.400**	**€ 4.344.400**
Bijdrage gemeenten				
Gemeente Houten	€ 1.021.600	€ 1.021.600	€ 1.021.600	€ 1.021.600
Gemeente IJsselstein	€ 712.400	€ 712.400	€ 712.400	€ 712.400
Gemeente Lopik	€ 244.900	€ 244.900	€ 244.900	€ 244.900
Gemeente Nieuwegein	€ 1.942.100	€ 1.942.100	€ 1.942.100	€ 1.942.100
Gemeente Vijfheerenlanden	€ 423.400	€ 423.400	€ 423.400	€ 423.400
Totaal bijdragen gemeente	**€ 4.344.400**	**€ 4.344.400**	**€ 4.344.400**	**€ 4.344.400**
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Mutaties reserve	€ -	€ -	€ -	€ -
Geen	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Bovengenoemde kosten behoren bij taakveld 6.3, Inkomensregelingen, € 3.239.818, conform BBV richtlijn				
Bovengenoemde kosten behoren bij taakveld 6.7, Maatwerkdienstverlening 18+ € 1.079,682, conform BBV richtlijn				

Figuur 5.2 | **Begroting Programma Inkomensondersteuning 2019-2022**

6 | OVERHEAD

Vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven inzicht te geven in de algemene dekkingsmiddelen. Onder algemene dekkingsmiddelen wordt verstaan die middelen die niet aan een programma toegeschreven kunnen worden en algemeen inzetbaar zijn.

Binnen de gemeenschappelijke regeling WIL kennen we drie typen algemene dekkingsmiddelen:

- De bijdragen van de deelnemende gemeenten in de uitvoeringskosten. Deze kosten worden omgeslagen naar de deelnemende gemeenten, via een vastgesteld percentage.
- Het saldo financieringsfunctie.
- Vergoedingen vanuit de dienstverlening in het kader van Schuldhulpverlening.

6.1 | Operationele doelstellingen bedrijfsvoering

Om te meten of we op koers liggen, werken we met een aantal Kern prestatie Indicatoren (KPI's). Onze resultaten zijn daardoor allemaal meetbaar.

KPI's		Prestatie 2016	Prestatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Stip op de horizon
Doelstelling 11 - WIL hanteert een verantwoorde, medewerkersvriendelijke bedrijfsvoering						
1	Begrotingsresultaat	€ 60.242.644 € 0	€ 61.280.000 € 0	€ 59.607.200	€ 59.252.000	PM
2	Medewerkerstevredenheid	6,6	Een afgeleide meting heeft plaats gevonden	7,1	7,1 meting eind 2018	7,3
3	Ziekteverzuim	5,9%	6,3%	5,5%	5,5%	5%
Klanten worden eerlijk, duidelijk en positief benaderd						
4	Waardering van klanten m.b.t. duidelijkheid van communicatie	Niet gemeten	Niet gemeten	Niet gemeten	0 meting	pm

KPI's		Prestatie 2016	Prestatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Stip op de horizon
5	Inzet op deskundigheidsbevordering	€ 221.789	€ 193.931	€ 209.278	€ 216.090	pm
Operationele doelstellingen						
6	Aantal (gegronde) klachten per 100 klanten	4,6%	7%	10%	9%	7%
7	Aantal (gegronde) bezwaarschriften per 100 klanten BUIG	Benchmark Grootteklasse 0,6 WIL: 0,6	Benchmark Grootteklasse 0,4 WIL 0,6	Gemiddelde benchmark	Gemiddelde benchmark	Gemiddelde benchmark
8	Bereikbaarheid van de dienstverlening door WIL (specifiek bereikbaarheid via telefoon)	60% binnen 60 seconden	90% binnen 57 seconden	80% binnen 60 seconden	90% binnen 57 seconden	90% binnen 55 seconden
9	Aantal medewerkers in dienst (personen en fte)	141 121.32 fte	152 131,03 fte	130.08 fte	129.25 fte	129.25 fte
10	Uitvoeringskosten per klant (Totale kosten exploitatie per klant BUIG)	€ 4.926	€ 4.797	€ 4.320	€ 4.608	€ 3.905

Figuur 6.1 | **Kern prestatie Indicatoren Bedrijfsvoering**

6.2 | Wat mag het kosten?

De algemene dekkingsmiddelen worden gefinancierd vanuit de reguliere exploitatiebegroting. Deze lasten worden via een verdeelsleutel, zie hiervoor: “uitgangspunten opstelling financiële begroting”, per gemeente bepaald. Het budget waarover WIL beschikt is weergegeven in onderstaande figuur.

Uitvoeringskosten		Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten					
Personeelskosten		€ 5.092.900	€ 4.867.100	€ 4.887.500	€ 4.906.300
Huisvesting		€ 687.200	€ 687.300	€ 687.400	€ 688.800
ICT generiek		€ 602.700	€ 602.800	€ 603.000	€ 604.900
ICT specifiek		€ 966.300	€ 966.400	€ 966.600	€ 969.100
Advisering en ondersteuning		€ 373.500	€ 373.600	€ 373.600	€ 374.300
Kantoor kosten		€ 330.500	€ 330.600	€ 330.700	€ 332.100
Kapitaallasten		€ 120.400	€ 120.400	€ 120.400	€ 120.400
Totaal lasten		**€ 8.173.500**	**€ 7.948.200**	**€ 7.969.200**	**€ 7.995.900**
Waarvan incidentele lasten		€ -	€ -	€ -	€ -
Baten					
Advisering en ondersteuning		€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Totaal baten		**€ 100.000**	**€ 100.000**	**€ 100.000**	**€ 100.000**
Saldo van baten en lasten		**€ 8.073.500**	**€ 7.848.200**	**€ 7.869.200**	**€ 7.895.900**
Waarvan incidentele baten		€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdrage gemeenten					
Gemeente Houten	21,03%	€ 1.697.900	€ 1.650.500	€ 1.654.900	€ 1.660.500
Gemeente IJsselstein	18,85%	€ 1.521.900	€ 1.479.400	€ 1.483.400	€ 1.488.400
Gemeente Lopik	4,99%	€ 402.900	€ 391.600	€ 392.700	€ 394.000
Gemeente Nieuwegein	45,15%	€ 3.645.100	€ 3.543.500	€ 3.552.800	€ 3.565.000
Gemeente Vijfheerenlanden	9,98%	€ 805.700	€ 783.200	€ 785.400	€ 788.000
Subtotaal baten		**€ 8.073.500**	**€ 7.848.200**	**€ 7.869.200**	**€ 7.895.900**
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten		**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Mutaties reserve					
Geen		€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde resultaat		**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Bovengenoemde kosten behoren bij taakveld 0.4, Ondersteuning organisatie, Conform BBV richtlijn					

Figuur 6.1 | **Begroting Algemene dekkingsmiddelen 2019-2022**

7 | DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMSTEN

7.1 | Algemeen

Naast de in deze begroting opgenomen lasten, wordt in 2019 met iedere gemeente gemeentelijke specifieke afspraken gemaakt. Deze afspraken en de financiële consequenties daarvan worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst, conform artikel 6 van de GR. Dit betekent dat deze kosten niet in het begrotingsresultaat zijn opgenomen zoals deze in hoofdstuk 9 is verwoord. Dit hoofdstuk heeft tot doel om de gemeenten, in een document, inzicht te geven in de totale kosten van de begroting 2019 en de verwachte DVO kosten.

7.2 | Gemeentelijke specifieke afspraken

In navolging van voorgaande jaren zijn in onderstaande tabel de verwachte gemeentelijke specifieke afspraken inclusief de financiële consequenties daarvan weergegeven. Deze cijfers zijn gebaseerd op 2018 omdat op dit moment de daadwerkelijke kosten voor 2019 nog niet bekend zijn.

Omschrijving	Houten	IJsselstein	Lopik	Nieuwegein	Vijfheerenlanden
Garantieschalen	€ 27.397	€ 7.574		€ 7.574	€ -
Generalisten	€ -	€ 24.819	€ 12.866	€ 29.610	€ 6.874
Collectieve Ziektekosten Minima	€ 187.565	€ 297.660	€ 48.900	€ 587.616	€ 93.900
Collectieve Ziektekosten Minima, uitvoering	€ 16.609	€ 26.358	€ -	€ 52.033	€ -
U-pas/Stadspas		€ 130.000	€ -	€ 36.300	€ -
Totaal	€ 231.571	€ 486.410	€ 61.766	€ 713.133	€ 100.774

Figuur 7.1 | **Begroting DVO kosten : gemeentelijke specifieke afspraken 2019**

7.3 | SW-taken

Naast gemeentelijke specifieke afspraken, hebben de raden van IJsselstein, Lopik, Nieuwegein en Vijfheerenlanden besloten om de uitvoering van haar SW-taken bij WIL te beleggen. De financiering van deze SW-taken vindt enerzijds plaats vanuit de stichtingen Beschut Werk Lekstroom en Schoonmaak en anderzijds vanuit de deelnemende gemeenten. De lasten per deelnemende gemeente zijn bepaald aan de hand van een vastgestelde verdeelsleutel, Het budget waarover WIL beschikt is weergegeven in onderstaande figuur.

DVO SW-taken				
PAUW	**Begroting 2019**	**Begroting 2020**	**Begroting 2021**	**Begroting 2022**
Salariskosten	€ 1.759.500	€ 1.759.500	€ 1.759.500	€ 1.759.500
ICT specifiek	€ 153.500	€ 63.500	€ 63.500	€ 63.500
Huisvesting	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
overige personeel gerelateerd	€ 23.000	€ 23.000	€ 23.000	€ 23.000
opleidingen en trainingen	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000
dienstreizen	€ 9.500	€ 9.500	€ 9.500	€ 9.500
reiskosten ww	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500
representatie	€ 5.500	€ 5.500	€ 5.500	€ 5.500
arbodienst en ziekteverzuim	€ 36.500	€ 36.500	€ 36.500	€ 36.500
Overige	€ 28.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500
Totaal lasten	**€ 2.140.500**	**€ 2.035.500**	**€ 2.035.500**	**€ 2.035.500**
Inkomsten de stichting Beschut	€ 884.500	€ 884.500	€ 884.500	€ 884.500
Totaal baten	**€ 884.500**	**€ 884.500**	**€ 884.500**	**€ 884.500**
Saldo van baten en lasten	**€ 1.256.000**	**€ 1.151.000**	**€ 1.151.000**	**€ 1.151.000**
Bijdrage gemeenten				
Gemeente IJsselstein	€ 451.155	€ 413.439	€ 413.439	€ 413.439
Gemeente Lopik	€ 127.484	€ 116.827	€ 116.827	€ 116.827
Gemeente Nieuwegein	€ 559.171	€ 512.425	€ 512.425	€ 512.425
Gemeente Vijfheerenlanden	€ 118.190	€ 108.309	€ 108.309	€ 108.309
Totaal bijdragen gemeente	**€ 1.256.000**	**€ 1.151.000**	**€ 1.151.000**	**€ 1.151.000**
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Mutaties reserve				
Geen	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Bovengenoemde kosten behoren bij taakveld 0.4, Ondersteuning organisatie, Conform BBV richtlijn				

Figuur 7.2 | **Begroting DVO kosten : SW-taken 2019-2022**

8 | PARAGRAFEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staat aangegeven welke paragrafen verplicht opgenomen worden in de begroting. De paragrafen die voor deze gemeenschappelijke regeling verplicht en van toepassing zijn, zijn:

a. Paragraaf Financiering
b. Paragraaf Bedrijfsvoering
c. Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheer

a. | Paragraaf Financiering

In de wet financiering decentrale overheden, Wet fido, en in ons treasury statuut zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie. Deze regeling geeft een uiteenzetting van de kaders, waarbinnen het treasurybeleid wordt vormgegeven. Belangrijk daarbij is dat het financieel beheer zo beheersbaar en transparant mogelijk wordt uitgevoerd.

Rentevisie

Voor het voeren van een verantwoorde financieringsbehoefte is een actueel beeld van de rente ontwikkeling noodzakelijk. Om dit te garanderen wordt minimaal een keer per jaar - indien daartoe aanleiding is vaker - een rentevisie opgesteld op basis van de gegevens van de huisbankiers dan wel andere vooraanstaande bancaire instellingen. Deze dienen minimaal een AA-rating te hebben.

De rentevisie baseren wij op de door de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) afgegeven visie van 12 februari 2018.. De ECB zal naar verwachting een ruim monetair beleid voeren ten opzichte van 2018 en zullen naar verwachting de rentetarieven als gevolg van een stijgende inflatie licht gaan stijgen. In welke mate dit zal gebeuren is op dit moment niet te zeggen.

De rentetarieven voor de lange termijn zullen naar verwachting laag blijven. De prognose per ultimo 2018 voor een langlopende lening (10 jarige staatslening) is 0,77%. De prognose per ultimo 2018 voor kort geld (3 maanden) is -0,20%. De verwachting is dat de korte rente stabiel is en zeer laag zal blijven tot en met 2019.

Renterisico
De renterisico's bij het aantrekken en uitzetten van gelden beperken wij zoveel mogelijk door de overeengekomen rentepercentages bij de transacties te baseren op de actuele rentestand en de rentevisie. Per 1-1-2019 is de langlopende geldlening bij de BNG volledig afgelost.

Voor het renterisico worden twee normen onderscheiden; de renterisiconorm en het kasgeldlimiet. Er dient binnen deze normen geopereerd te worden.

Renterisiconorm
Met de renterisiconorm wordt beoogd de renterisico's te beheersen op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage (20%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Voor de begroting 2019 geldt een norm van € 11,9 mln.

Kasgeldlimiet
Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (met een rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido (evenals in de Wet filo) de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,2%) van het totaal van de jaarbegroting. Dit percentage is vastgelegd in de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden. Voor de Begroting 2019 geldt een norm van € 4,9 mln.

Financieringsbehoefte in relatie tot investeringen
Als er in 2019 nieuwe investeringen nodig zijn, dan worden deze apart aan het AB voorgelegd. De investeringen dienen een duurzaam karakter te hebben, waarbij de terugverdientijd benoemd wordt.

Rentekosten
Wij streven ernaar om onze renteresultaten te optimaliseren. Dit betekent dat wij geen middelen onbenut laten, maar streven naar zo hoog mogelijke renteopbrengsten (c.q. zo laag mogelijk rentekosten) zonder dat daarbij overmatige risico's worden gelopen. De prioriteiten van de treasuryfunctie liggen in eerste instantie bij het beheersen en beperken van financiële risico's, de treasuryfunctie is immers géén winstgerichte afdeling ("profit center"). Binnen het acceptabele risicoprofiel zoals vastgesteld in de Wet fido en het treasurystatuut wordt gestreefd naar optimalisatie van de renteresultaten.

b. | Paragraaf Bedrijfsvoering

Het maatschappelijk veld waarin wij opereren is volop in beweging. Dit betekent dat medewerkers van onze organisatie flexibel moeten inspelen op veranderingen. De flexibiliteit wordt onder andere gerealiseerd door de onderstaande punten.

Personeel WIL: allemaal samen gericht vooruit

Per 1 januari 2019 wordt de integratie van de SW taken Pauw bedrijven gerealiseerd. De overgekomen personeelsleden zullen gewaardeerd worden conform de reeds bestaande HR 21 voorwaarden van WIL. Werken bij WIL betekend voor zowel het reeds bestaande personeelsbestand, als ook de nieuwe Pauw medewerkers het volgende: blijven ontwikkelen, flexibel inzetbaar, eigen verantwoordelijkheid, proactieve professional zijn en zowel zelfstandig als in teamverband talenten optimaal inzetten. Waar nodig zullen de overgekomen Pauw medewerkers begeleiding krijgen om een soepele overgang mogelijk te maken voor zowel hen als WIL. In 2019 bestaat de bestaande WIL formatie uit 129 FTE en ca. 150 medewerkers. Dit is exclusief Pauw medewerkers en inhuur.

Voor 2019 richtten we ons naast continuering van het bestaande beleid op de volgende punten:

Thema	Welke activiteiten staan in 2019 op de planning?
Mobiliteit en Flexibiliteit	In 2019 ligt het accent op: optimaal inzetten van competenties, talent en latent potentieel van medewerkers. Met een strategische personeelsplanning krijgen we een goed inzicht in potentieel. Bij WIL is blijvend behoefte aan flexibiliteit van eigen personeel. Daarnaast is tijdelijk behoefte aan flexibiliteit met inhuur om knelpunten in capaciteit op te vangen. Inhuur doen we tijdelijk en als er geen alternatieven zijn. In 2019 is belangrijk dat nieuw personeel goed in onze organisatie kan landen.
Werving en selectie	De belangrijkste investering start bij de werving en selectie van ons personeel. De interne mobiliteit was bij WIL in 2017 erg hoog en het verloop van personeel bij WIL was tot nu toe vrij laag. In 2018 bestaat WIL 5 jaar. Een termijn van 5 jaar kan aanleiding zijn voor medewerkers die toe zijn aan een nieuwe stap, om ook eens buiten WIL te kijken. Gezien de samenstelling van ons personeel van gemiddeld 50 jaar zal dit vooral de groep onder de 40 jaar zijn. Investering op goede werving en selectie van goed personeel blijft noodzakelijk. Ons werving en selectiebudget zal mogelijk in 2019 niet toereikend zijn.
Opleiden en ontwikkelen	Duurzame inzetbaarheid van ons personeel vraagt om investering en in de ontwikkeling van personeel ,door opleidingen en persoonlijke coaching. In 2019 richten we ons vooral om het personeel zoveel mogelijk mee te krijgen in een steeds in beweging zijnde maatschappij. Dit alles in het belang van zowel de organisatie, als ook medewerkers.
Gezondheid en Vitaliteit	Gezond personeel is in ieders belang. Ziekteverzuim is kostbaar en willen we zo laag mogelijk hebben. We stimuleren de vitaliteit van ons personeel door bewustwording. We begeleiden langdurig zieken. Met medewerkers die frequent verzuimen gaan we vanuit zorg in gesprek.

Ziekteverzuimstreefcijfer 5,5% en MTO

Het streefcijfer voor wat betreft het ziekteverzuimstreefcijfer is voor 2019 gesteld op 5,5% en uiteraard liefst lager. Om het maximale te kunnen realiseren en een gezonde organisatie te kunnen worden, is bewustzijn van iedereen nodig. WIL zal er alles aan doen het welbevinden van haar medewerkers te bevorderen, maar zij zullen ook individueel en in hun eigen belang, zo mogelijk werken aan een gezonde leefstijl. Met onze partner op ARBO gebied, zetten we actief in op begeleiding bij ziekteverzuim. Met het Medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO) houden we de vinger aan de pols als het gaat om het welbevinden van onze medewerkers. De resultaten geven richting aan waar wij eventueel nog iets te verbeteren hebben.

Informatie

De bestuurlijke informatie wordt zo ingericht dat we met redelijke zekerheid kunnen aangeven dat de doelstellingen worden gerealiseerd met de daarbij behorende bestuur- en beheersinstrumenten. Met redelijke zekerheid omdat we nooit 100% garantie kunnen geven over resultaten die in de toekomst liggen. Gedurende het jaar monitoren we op diverse momenten of de overeengekomen afspraken ook worden gerealiseerd. Via de kwartaalrapportages, de jaarstukken, de halfjaarlijkse budgetrapportage en overleggen met de financieel beleidsmedewerkers van de diverse gemeenten en in bestuurlijk overleg, verantwoorden we aan de deelnemende gemeenten de stand van zaken met betrekking tot de afspraken zoals opgenomen in deze begroting en de DVO's. Hierbij winnen we met betrekking tot ingewikkelde kwesties op periodieke basis advies in bij de commissie van advies.

Financieel beheer

Naast de zorg om uitkeringen op tijd uit te betalen aan klanten en het op tijd betalen van rekeningen namens onze klanten (schuldhulpverlening), is het onze verplichting om periodiek verantwoording af te leggen over het gevoerde (financieel) beleid. Deze verantwoording vindt plaats via de kwartaalrapportages, maandelijkse interne budgetrapportages en in de diverse gremia. De verantwoording loopt gelijk aan de informatievoorziening, zoals hierboven is beschreven.

Huisvesting

Op het gebied van huisvesting is veel voor 2019 nog onzeker. De voorgenomen verbouwing van het Atrium door de gemeente Nieuwegein is in 2018 voorlopig uitgesteld vanwege een fiscale kwestie, met mogelijke financiële gevolgen voor de gemeente Nieuwegein. Door WIL 2.0 zullen een aantal medewerkers van WIL vaker buiten de deur werken. De komst van een aantal personeelsleden van Pauw zal extra werkplekken vereisen en op iets langere termijn kunnen de ontwikkelingen rond de in 2019 te vormen gemeente Vijfheerenlanden gevolgen hebben op de grote van het personeelsbestand.

Communicatie

De digitalisering van klantcommunicatie die in 2018 wordt ingezet, wordt in 2019 verder ontwikkeld. Centraal hierin is de website en de doorontwikkeling van de Mijn WIL omgeving. Ook onderzoeken we welke mogelijkheden andere kanalen, zoals social media, we bieden voor de klant. Aandachtspunt hierbij blijft de ondersteuning van mensen die moeite hebben met digitale communicatie. Duidelijkheid en klantvriendelijkheid blijven speerpunten.

ICT

Informatie- en communicatietechnologie (ICT) is niet meer weg te denken in de dienstverlening van WIL. In 2016 heeft WIL een informatiebeleidsplan vastgesteld. Op basis van de prioriteiten in de meerjarenbegroting 2014-2019 en de afspraken met de WIL-gemeenten, zijn een aantal ICT-projecten in 2018 gestart die deze prioriteiten en afspraken ondersteunen. Denk hierbij aan de BC uitbreiding/intensivering digitale dienstverlening (bouwstenen: Berichtenbox MijnOverheid, MijnWil, WILdirect), implementeren digitaal en zaakgericht werken, optimaliseren management- en sturingsinformatie. Deze projecten maken het mogelijk de overeengekomen prestaties te leveren op een aantal kritische succesfactoren.

Dit betreft onder andere:

- een duurzame efficiënte en betere kwaliteit van de uitvoering;
- een betere informatievoorziening;
- een betere advisering van opdrachtgevers, klanten, zowel burgers als werkgevers.

Naast de projecten die reeds zijn gestart zijn er nieuwe projecten die ervoor moeten zorgen dat WIL nog beter presteert op de kritische succesfactoren, dit zijn:

- uitbreiden verantwoording Sociaal Domein (maatwerkbehoefte klanten, klantprocessen en verantwoordingsprocessen);
- professionaliseren web portal voor werkgevers;
- optimaliseren Integraal Klantbeeld / BIG data;

c. | Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheer

Om weerstand te kunnen bieden aan substantiële tegenvallers, zonder aantasting van het uit te voeren beleid, is een bepaald weerstandsvermogen onontbeerlijk. Het weerstandsvermogen is op dit moment echter nihil met als gevolg dat majeure negatieve financiële effecten een directe invloed hebben op de financiële doorbelasting van de kosten naar de gemeenten.

Bepaling weerstandsvermogen

Bij het bepalen van het weerstandsvermogen en de omvang daarvan wordt gekeken naar de algemene reserve en de post onvoorzien. Deze twee samen bepalen het weerstandsvermogen. De eventuele beklemde reserve, rente dragend, mag hierbij niet meegerekend worden. Dit omdat deze reserve niet vrij inzetbaar is. Een beklemde reserve wordt gebruikt om rente te genereren en de ontvangen rente wordt vervolgens gebruikt als financieringsmiddel.

Weerstandsvermogen	
Algemene reserve	€ 0
Onvoorzien	€ 0
Saldo	€ 0

Figuur 8.1 | **Weerstandsvermogen**

Reserve en Voorzieningen

WIL kent geen voorziening.

Risicoparagraaf

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, wordt beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's. Bij het inventariseren van de risico's is de volgende definitie van risico's gehanteerd: 'het betreft risico's die een financieel gevolg kunnen hebben en die (nog) niet op een andere manier zijn ondervangen, bijvoorbeeld door het afsluiten van een verzekering, het treffen van een voorziening of het nemen van een beleidsmaatregel'.

Onderstaande risico's zijn te benoemen en te kwantificeren. Als het risico zich voordoet, zal dit ten laste van de deelnemende gemeenten komen omdat WIL geen algemene reserve kent.

Risico	Oorzaak	Kans	Gevolg	Financieel gevolg	Beheersmaatregel
Hoger ziekteverzuim dan geraamd	Afbouw ziekteverzuim lukt minder goed dan gewenst door blijvend hoge werkdruk, niet optimale arbeidsomstandigheden en persoonlijke omstandigheden	Hoog	Meer inhuren dan geraamd omdat niet inhuren i.r.t. continuïteit en kwaliteit dienstverlening niet meer verantwoord is. De uitvoeringskosten zullen stijgen	€ 120.000. Uitgaand van 6% ziekte verzuim, bij een streefcijfer van 5,5%	Vanuit HR zal extra aandacht gegeven worden aan het ziekte-verzuimbeleid, waardoor vroegtijdig preventieve maatregelen genomen kunnen worden
Hogere kosten Minimabeleid dan geraamd	Sneller oplopende klantenaantallen dan geraamd	Beperkt	Meer toekenningen	Niet te ramen, extra kosten worden doorbelast aan de gemeenten	Ontwikkelingen zijn conjunctuur gevoelig en niet beïnvloedbaar. Behoudens een goede informatie voorziening nemen wij hiervoor geen andere beheersmaatregelen
Onduidelijkheid ten aanzien van de gevolgen en de impact van de uitvoering Wet taaleis	Uitvoering van de Wet taaleis inclusief volledige handhaving	Midden	Wanneer WIL dit conform de letter van de wet moet uit voeren en niet in de geest van de wet betekent dat meer capaciteit. Nodig is	Hogere uitgaven	Afhankelijk van de koers die staatsecretaris in overleg met VNG en Divosa gaat varen. Voor de uitvoering hebben gemeenten extra middelen ontvangen in het gemeentefonds. Dit is t/m 2020. WIL heeft nog geen beroep gedaan op deze middelen.
Participatie-middelen zijn beperkt	Door uitvoeringskosten á € 1 mln. ten laste te laten komen van het participatie-budget wordt de “speelruimte” voor andere interventies e.d. kleiner	Beperkt	Uitkeringslasten zijn hoger dan nodig; deel klanten participeert minder (naar vermogen) dan mogelijk	Extra kosten worden doorbelast naar de gemeenten. Klanten blijven in de bijstand	Periodieke monitoring van de stand van zaken en indien noodzakelijk worden de reeds doorbelaste uitvoeringskosten gedeeltelijk teruggedraaid, zodat klanten gebruik blijven maken van de beschikbare instrumenten
Onduidelijkheid ten aanzien van de gevolgen en de impact van de Gemeentelijke herindeling Vianen.	Ingaande 1 januari 2019 gaat de gemeente Vianen op in de nieuw te vormen gemeente Vijfherenlanden.	Hoog	Onduidelijk is nog, of en hoe de nieuw te vormen gemeente structureel met WIL gaat opereren op o.a. het gebied van werk en inkomen. Vianen maakt deel uit van de GR WIL terwijl de andere fuserende gemeente deel uitmaken van de GR Avres (Gorkum en omstreken.) Voor 2019 wordt gewerkt aan een pragmatisch uitvoeringsarrangement. De verwachting is dat dit lukt en Vijfherenlanden de (frictie) kosten dekt.	PM	Gedurende het jaar monitoren en actief informeren als het risico zich voor doet

Risico	Oorzaak	Kans	Gevolg	Financieel gevolg	Beheersmaatregel
Onduidelijkheid ten aanzien van de gevolgen en de impact van de Integratie van de SW-taken	Ingaande 1 januari 2019 gaat WIL een deel van de SW taken uitvoeren. Dit voor de IJsselstein, Lopik, Nieuwegein en Vijfheerenlanden.	Hoog	Extra werk o.a. integratie in totale WIL organisatie + aanloopproblemen.	PM	Opstellen implementatieplan . De conclusies daarvan worden voorgelegd aan de vier deelnemende gemeenten.
Landelijke/ gemeentelijke wijzigingen met financiële en politieke consequenties	Veranderende inzichten en politiekklimaat over ons domein	Beperkt	Andere inzet WIL	Afhankelijk van de koers kan het een kans of risico zijn voor WIL	Inzetten op flexibele en duurzame inzetbaarheid personeel
Onduidelijkheid ten aanzien van de gevolgen en de impact van WIL 2.0	WIL gaat meer lokaal werken. Beter aansluiten op wensen werkgevers en klanten. Medewerkers zullen meer buiten de deur opereren.	Midden	Extra inzet personeel en ICT faciliteiten. Er komt een overgangsfase, waarbij onduidelijkheid kan ontstaan over de regievoering . Waarborgen privacy vraagstukken.	Tussen de € 100.000 en € 200.000	Onderzoek en eventuele consequenties voorleggen aan bestuur.
Onduidelijkheid ten aanzien van de gevolgen en de impact van de kabinetsplannen.	Loondispensatie	Laag	Nog onduidelijk is hoe de nieuwe wetgeving in de praktijk zal uitpakken. Oude gevallen blijven onder de loonkostensubsidie regeling en nieuwe gevallen vallen per mid. 2019 onder de loondispensatie.	PM	Onderzoek en eventuele consequenties voorleggen aan bestuur.

Kerngetallen BBV overzicht

Netto schuldquote: de netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van WIL ten opzichte van de eigen middelen				
		Rekening 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
A	Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	€ 140.000	€ -	€ -
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	€ 4.047.463	€ 4.100.000	€ 3.700.000
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	€ 565.883	€ 600.000	€ 600.000
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	€ -		€ -
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	€ 3.723.689	€ 4.000.000	€ 3.500.000
F	Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	€ 196.420	€ 300.000	€ 300.000
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	€ 59.141	€ 100.000	€ 400.000
H	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	€ 61.453.353	€ 59.607.200	€ 59.252.000
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	1,26%	0,50%	0,17%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Inzicht in het aandeel van de verstrekte leningen en wat dit betekent voor de schuldenlast.				
		Rekening 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
A	Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	€ 140.000	€ -	€ -
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	€ 4.047.463	€ 4.100.000	€ 3.700.000
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	€ 565.883	€ 600.000	€ 600.000
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	€ -		€ -
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	€ 3.723.689	€ 4.200.000	€ 3.500.000
F	Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	€ 196.420	€ 300.000	€ 300.000
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	€ 454.335	€ 100.000	€ 400.000
H	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))	€ 61.453.353	€ 59.607.200	€ 59.252.000
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	0,62%	0,17%	0,17%

Solvabiliteitsratio: verhouding eigen vermogen/vreemd vermogen				
		Rekening 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	€ -	€ -	€ -
B	Balanstotaal	€ 4.833.822	€ 4.700.000	€ 4.300.000
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	0,0%	0,0%	0,0%

Structurele exploitatieruimte: inzicht verkrijgen in het structurele en reële evenwicht van de begroting				
		Rekening 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
A	Totale structurele lasten	€ 59.424.911	€ 59.037.000	€ 59.252.000
B	Totale structurele baten	€ 59.424.911	€ 59.037.000	€ 59.252.000
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
E	Totale baten	€ 61.453.353	€ 59.607.200	€ 59.252.000
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%	0,00%	0,00%	0,00%

Figuur 8.2 | **BBV kerngetallen**

9 | FINANCIËLE BEGROTING

Uitgangspunten opstelling financiële begroting

Bij het opstellen van de begroting 2019 zijn naast de richtlijnen vanuit het BBV de volgende uitgangspunten gehanteerd.

1. Inflatiecorrectie

De inflatiecorrectie wordt bepaald aan de hand van het afgeleide inflatiecijfer voor de overheid (CPI) voor het jaar 2019 dat door het Centraal Planbureau (CPB) wordt bepaald. Op dit moment is dit cijfer niet bekend. Naar verwachting wordt het in maart 2018 gepubliceerd. Als het CPI-cijfer 2019 in maart 2018 nog niet bekend is, dan rekenen wij met het CPI-cijfer 2018.

2. Loonindexatie (+1,95% incl. sociale lasten)

Voor 2019 is er geen cao. Wij gaan uit van een loonstijging van 1,5% exclusief sociale lasten. Bij een 1,0% stijging van het brutoloon, stijgen de sociale lasten met circa 0,3%. Uitgedrukt in kosten komt dat bij 1,5% stijging neer op 1,95%.

3. BUIG middelen

Bij de bepaling van de hoogte van het BUIG-budget rekenen wij met een gemiddeld uitkeringsbedrag per uitkeringsgerechtigde per gemeente. Deze berekening baseren wij op de uitkomsten van de Divosa benchmark 2017 met daar bovenop een inflatiecorrectie. Deze inflatiecorrectie is gebaseerd op het afgeleide inflatiecijfer voor de overheid (CPI) voor het jaar 2019. Zie punt 1 inflatiecorrectie.

De omvang van het aantal bijstandshuishoudens wordt bepaald aan de hand van de septembercirculaire 2017 (0.4%) plus 0.5% risico opslag. De praktijk leert dat het cijfer vanuit de circulaires regelmatig bijgesteld wordt in de volgende circulaire. Daarnaast is vanaf 2020 een sterkere toename geprognosticeerd van het aantal bijstandshuishoudens. De kans dat dit in 2019 zich al voordoet is niet uit te sluiten.

4. Re-integratie middelen

De gemeenten ontvangen via de integratie-uitkering sociaal domein een gebundeld budget bestaande uit drie componenten die onderling uitwisselbaar zijn: Jeugd, WMO en Participatie. WIL zal aanspraak maken op het geadviseerde Participatiebudget waarbij de december circulaire 2017 leidend is. Het is bekend dat de kans bestaat dat bij het uitbrengen van de vervolgcirculaires (vijf circulaires t/m mei 2019) het budget wordt aangepast. Wij zullen hierop echter niet acteren om de volgende redenen:

a. De verwachting is dat binnen enkele jaren de integratie uitkering sociaal domein vervalt en geïntegreerd wordt in de algemene uitkering, met als gevolg dat het budget niet meer specifiek is toebedeeld aan een onderwerp.

b. Door tussentijds het budget niet aan te passen wordt geanticipeerd op toekomstige regelgeving en dit voorkomt dat de werkwijze na een paar jaar weer wordt gewijzigd.
c. Op het moment dat het budget wijzigt als gevolg van een wijziging in een van de vijf circulaires dan dient WIL iedere keer een begrotingswijzigingsprocedure op te starten inclusief zienswijzeprocedure. De doorlooptijd hiervan is ca. 4 maanden.
d. Voor de afdeling Werk is het vrij lastig sturen als op frequente wijze het budget wordt aangepast.

5. Inkomsten terugvordering (1,5%)

De verwachte inkomsten vanuit terugvordering zijn op 1,5% gesteld. Dat is een verlaging van 0,5% ten opzichte van 2018. De verlaging wordt doorgevoerd om de volgende redenen:

a. In 2019 wordt de nieuwe wetgeving van kracht op het gebied van de beslagvrije voet. Het ligt in de lijn dat er minder geïncasseerd wordt. Voorafgaande aan de invoering van de nieuwe Beslagvrije voet ligt het in de lijn dat WIL zich in de huidige uitvoering ook conformeert aan de beslagvrije voet en deze dus pro-actief gaat toepassen.
b. De verwachting is dat bij klanten met schulden de vordering niet direct opeisbaar is. Dit is een trend; zie daartoe o.a. het breed moratorium dat de staatssecretaris heeft ingesteld.

6. BBZ 2004

BBZ 2004 is een vraag gestuurde regeling waarvoor wij het budget bepalen op basis van de uitkomsten vanuit de jaarstukken 2016 en 2017. Tevens houden wij rekening met de laatste actuele ontwikkelingen.

7. Verdeelsleutel

Bij het opstellen van de begroting 2019 wordt voor de doorberekening van de uitvoeringskosten de verdeelsleutel bepaald aan de hand van de maatstaven uit de septembercirculaire 2017 en de definitieve uitkeringsspecificatie van het gemeentefonds die in december 2017 wordt gepubliceerd. De regelingskosten worden verdeeld op basis van het aantal klanten per gemeente en de daadwerkelijke kosten per klant. Ook de verdeelsleutel voor de uitvoeringskosten die het gevolg zijn van de P*Q-systematiek is gebaseerd op het aantal kanten per gemeente.

8. P*Q systematiek

Bij het opstellen van de begroting 2019 bepalen wij een gedeelte van de in te huren FTE op basis van een toe- of afname van het aantal cliënten, de zogenaamde P*Q-systematiek. De volgende uitgangspunten zijn hierbij leidend:

- Het jaar 2013 is basisjaar.
- Bij de bepaling van de noodzakelijke formatie en de daaraan gerelateerde variabele uitvoeringskosten wordt uitgegaan van de verwachte groei c.q. afname van de Q (klantenaantallen), zoals verwoord in het Meerjarenbeleidsplan en gerelateerd aan de regelingen
- De noodzakelijke inhuur ten behoeve de regelingen, wordt toegerekend aan de gemeenten waarvoor deze kosten zijn gemaakt, conform artikel 30 van de GR. Dit betekent dat de doorbelasting van de inhuur per regeling plaats vindt op basis van de bijdrage van de gemeente per regeling. Om geen onderscheid te maken in de toerekening van de inhuurkosten binnen de regelingen, is deze systematiek ook toegepast voor het programma Werk.
- De doorbelasting van de inhuur binnen de overhead vindt plaats op basis van de verdeelsleutel overhead, conform artikel 29 van de GR.
- De caseload per medewerker is bepaald op basis van het aantal cliënten, afgezet tegen de formatie.
- Op basis van de caseload en toename respectievelijk afname van de Q, wordt de benodigde formatie bepaald.
- De benodigde formatie is de basis voor de hoogte van de personeelskosten en de daaraan gerelateerde overheadkosten (de P).
- Niet iedere wijziging van de Q heeft invloed op het benodigde aantal FTE en de daaraan gerelateerde uitvoeringskosten. Een lichte toe- of afname wordt eerst binnen een bepaalde marge met de bestaande formatie opgevangen. Deze marge is +/- 5 FTE. Binnen deze marge vinden er geen aanpassingen plaats in de formatie.

9. Vijfheerenlanden

De begroting 2019 is in het voorjaar 2018 opgesteld en ter zienswijzen aan de WIL-gemeenten voorgelegd. De impact op de begroting 2019 als gevolg van de fusie van de gemeente Vianen tot de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden is in onderliggende begroting niet verwerkt. Op het moment dat de gevolgen van deze ontwikkelingen bekend zijn en de gevolgen daarvan op de begroting 2019, wordt een aangepaste begroting 2019 opgesteld conform de daarbij behorende procedures.

Staat van baten en lasten per programma

Programma	Rekening 2017			Begroting 2018 na wijziging			Begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Inkomen	€ 40.122.421	€ 40.122.421	€ -	€ 43.339.100	€ 43.339.100	€ -	€ 42.358.500	€ 42.358.500	€ -
Programma Werk	€ 3.290.774	€ 3.290.774	€ -	€ 3.678.000	€ 3.678.000	€ -	€ 4.075.600	€ 4.075.600	€ -
Programma Inkomensondersteuning	€ 4.294.584	€ 4.294.584	€ -	€ 4.587.300	€ 4.587.300	€ -	€ 4.644.400	€ 4.644.400	€ -
Totaal programma's	**€ 47.707.778**	**€ 47.707.778**	**€ -**	**€ 51.604.400**	**€ 51.604.400**	**€ -**	**€ 51.078.500**	**€ 51.078.500**	**€ -**
Uitvoeringskosten									
Uitvoeringskosten	€ 13.745.575	€ 13.745.575	€ -	€ 8.002.800	€ 8.002.800	€ -	€ 8.173.500	€ 8.173.500	€ -
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	**€ 61.453.353**	**€ 61.453.353**	**€ -**	**€ 59.607.200**	**€ 59.607.200**	**€ -**	**€ 59.252.000**	**€ 59.252.000**	**€ -**
Mutaties reserve									
Geen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde resultaat	**€ 61.453.353**	**€ 61.453.353**	**€ -**	**€ 59.607.200**	**€ 59.607.200**	**€ -**	**€ 59.252.000**	**€ 59.252.000**	**€ -**

Figuur 9.1 | **Baten en lasten per programma**

Verschillenanalyse

In de staat van baten en lasten wordt de Begroting 2019 afgezet tegen de voorgaande begrotingen. Op programma niveau worden majeure wijzigingen nader toegelicht.

Programma Inkomen

De totale lasten voor het programma Inkomen nemen af met € 1 mln. V. Dat heeft de volgende oorzaken:

- Het bijstandsvolume is in 2017 minder sterk gestegen dan voorzien wat als doorwerkend effect heeft dat het klantenbestand in de aankomende jaren ook lager wordt geprognosticeerd. Daarnaast heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid via de september circulaire een lagere groei voorspelt van het aantal bijstandshuishoudens dan in de voorgaande circulaires was benoemd. Beide correcties leiden tot een lager klantenaantal van 167 klanten, € 2,35 mln. V.
- De netto uitkeringslast per bijstandshuishouden is gestegen als gevolg van o.a. een veranderend klantenbestand en lagere inkomsten als gevolg van nieuwe wetgeving. € 850.000N (2% van de totale uitkeringslast)
- De jaarlijkse indexering van de uitkeringen kent een negatief effect van € 750.000N.
- Lagere inhuur vanuit p*q systematiek a.g.v. een lager klantenaantal, € 160.000V.
- Overige, € 70.000V.

Per gemeente ziet het bijstandsvolume er als volgt uit:

Aantallen geprognosticeerde bijstandsklanten						
Jaar	Houten	IJsselstein	Lopik	Nieuwegein	Vianen	Totaal
2019	594	555	123	1330	272	2874
2020	611	570	126	1367	280	2954
2021	633	590	131	1416	290	3060
2022	653	609	135	1461	299	3158

Op programma niveau zijn zowel de kosten met betrekking tot de regeling als het personeel geïntegreerd in de gemeentelijke bijdrage, conform BBV. In onderstaand overzicht is de uitsplitsing hiervan per gemeente weergegeven.

Jaar	Omschrijving	Houten	IJsselstein	Lopik	Nieuwegein	Vianen	Totaal
2019	Regelingskosten	€ 8.475.752	€ 7.351.050	€ 1.782.619	€ 18.349.782	€ 3.716.144	€ 39.675.347
	Personeelskosten	€ 436.904	€ 387.441	€ 99.794	€ 940.597	€ 202.147	€ 2.066.882
2020	Regelingskosten	€ 8.713.295	€ 7.558.947	€ 1.833.443	€ 18.868.493	€ 3.820.963	€ 40.795.141
	Personeelskosten	€ 453.367	€ 401.754	€ 103.272	€ 976.320	€ 209.377	€ 2.144.090
2021	Regelingskosten	€ 9.026.731	€ 7.833.264	€ 1.900.505	€ 19.552.926	€ 3.959.271	€ 42.272.697
	Personeelskosten	€ 475.083	€ 420.641	€ 107.864	€ 1.023.460	€ 218.917	€ 2.245.966
2022	Regelingskosten	€ 9.315.600	€ 8.086.079	€ 1.962.310	€ 20.183.713	€ 4.086.738	€ 43.634.440
	Personeelskosten	€ 495.090	€ 438.050	€ 112.098	€ 1.066.909	€ 227.709	€ 2.339.856

Programma Werk

De totale lasten voor het programma Werk nemen toe met € 400.000N. Dat heeft de volgende oorzaken:

- Het gelabelde participatiebudget re-integratie vanuit de integratie-uitkering Sociaal Domein is € 320.000N hoger dan 2017.
- Loonstijging personeel als gevolg van de cao stijging. € 80.000N

Op programma niveau zijn zowel de kosten met betrekking tot de regeling als het personeel geïntegreerd in de gemeentelijke bijdrage, conform BBV. In onderstaand overzicht is de uitsplitsing hiervan per gemeente weergegeven.

Jaar	Omschrijving	Houten	IJsselstein	Lopik	Nieuwegein	Vianen	Totaal
2019	Regelingskosten	€ 352.663	€ 547.831	€ 91.131	€ 1.633.991	€ 221.704	€ 2.847.320
	Personeelskosten	€ 232.903	€ 232.678	€ 56.032	€ 590.531	€ 116.136	€ 1.228.279
2020	Regelingskosten	€ 377.047	€ 573.944	€ 97.095	€ 1.683.653	€ 229.859	€ 2.961.597
	Personeelskosten	€ 234.417	€ 233.055	€ 56.364	€ 588.248	€ 116.195	€ 1.228.279
2021	Regelingskosten	€ 385.738	€ 582.735	€ 99.186	€ 1.700.300	€ 232.511	€ 3.000.470
	Personeelskosten	€ 234.931	€ 233.165	€ 56.474	€ 587.507	€ 116.202	€ 1.228.279
2022	Regelingskosten	€ 408.011	€ 606.519	€ 104.630	€ 1.745.529	€ 239.926	€ 3.104.615
	Personeelskosten	€ 236.121	€ 233.460	€ 56.735	€ 585.715	€ 116.248	€ 1.228.279

Programma Inkomensondersteuning

De totale lasten van het programma Inkomensondersteuning nemen toe met € 57.000N. Dit heeft de volgende reden:

- Loonstijging personeel als gevolg van de cao stijging.

Op programma niveau zijn zowel de kosten met betrekking tot de regeling als het personeel geïntegreerd in de gemeentelijke bijdrage, conform BBV. In onderstaand overzicht is de uitsplitsing hiervan per gemeente weergegeven.

Jaar	Omschrijving	Houten	IJsselstein	Lopik	Nieuwegein	Vianen	Totaal
2019	Regelingskosten	€ 610.587	€ 375.390	€ 147.011	€ 1.098.424	€ 237.870	€ 2.469.283
	Personeelskosten	€ 411.024	€ 336.977	€ 97.917	€ 843.582	€ 185.565	€ 1.875.066
2020	Regelingskosten	€ 610.587	€ 375.390	€ 147.011	€ 1.098.424	€ 237.870	€ 2.469.283
	Personeelskosten	€ 411.024	€ 336.977	€ 97.917	€ 843.582	€ 185.565	€ 1.875.066
2021	Regelingskosten	€ 610.587	€ 375.390	€ 147.011	€ 1.098.424	€ 237.870	€ 2.469.283
	Personeelskosten	€ 411.024	€ 336.977	€ 97.917	€ 843.582	€ 185.565	€ 1.875.066
2022	Regelingskosten	€ 610.587	€ 375.390	€ 147.011	€ 1.098.424	€ 237.870	€ 2.469.283
	Personeelskosten	€ 411.024	€ 336.977	€ 97.917	€ 843.582	€ 185.565	€ 1.875.066

Uitvoeringskosten

De totale lasten van de uitvoeringskosten nemen toe met € 170.000N. Dit heeft de volgende redenen:

- Stijging cao loonkosten en inflatiecorrectie, € 150.000N.
- Door een lager aantal geprognosticeerde klanten, zie programma Inkomen, nemen de overheadkosten af met € 30.000V.
- WIL is constant op zoek naar methoden om controle-werkzaamheden snel en efficiënt uit te voeren met een zo gering mogelijke (administratieve) belasting voor onze klanten en voor WIL. Daartoe heeft onderneming Totta samen met WIL in 2016 en 2017 een op algoritme gebaseerd model gebouwd welke gebruikt wordt bij het ontdekken van misbruik en oneigenlijk gebruik van uitkeringen. De jaarlijkse kosten zijn op € 50.000N geraamd. Per kwartaal onderzoekt het team Handhaving van WIL 10 klanten waarvan bij gemiddeld twee klanten de uitkering wordt beëindigd.

Meerjarenraming per programma

Het onderstaande overzicht presenteert de baten en lasten voor het meerjarenperspectief. Hierbij vallen enkele zaken op die enige toelichting behoeven.

1. Het meerjarenperspectief is gebaseerd op 2019 en ontwikkelingen in de verwachte klantenaantallen vanaf 2019.
2. De middelen voor de re-integratiemiddelen vanuit de participatiewet zijn gebaseerd op de onderverdeling die door het rijk is bepaald via de integratie-uitkering Sociaal Domein.

	begroting 2020			begroting 2021			begroting 2022		
Programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Programma Inkomen	€ 43.572.300	€ 43.572.300	€ -	€ 45.173.900	€ 45.173.900	€ -	€ 46.650.000	€ 46.650.000	€ -
Programma Werk	€ 4.189.900	€ 4.189.900	€ -	€ 4.228.800	€ 4.228.800	€ -	€ 4.332.900	€ 4.332.900	€ -
Programma Inkomensondersteuning	€ 4.644.400	€ 4.644.400	€ -	€ 4.644.400	€ 4.644.400	€ -	€ 4.644.400	€ 4.644.400	€ -
Totaal programma's	**€ 52.406.600**	**€ 52.406.600**	**€ -**	**€ 54.047.100**	**€ 54.047.100**	**€ -**	**€ 55.627.300**	**€ 55.627.300**	**€ -**
Uitvoeringskosten									
Uitvoeringskosten	€ 7.948.200	€ 7.948.200	€ -	€ 7.969.200	€ 7.969.200	€ -	€ 7.995.900	€ 7.995.900	€ -
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	**€ 60.354.800**	**€ 60.354.800**	**€ -**	**€ 62.016.300**	**€ 62.016.300**	**€ -**	**€ 63.623.200**	**€ 63.623.200**	**€ -**
Mutaties reserve									
Geen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde resultaat	**€ 60.354.800**	**€ 60.354.800**	**€ -**	**€ 62.016.300**	**€ 62.016.300**	**€ -**	**€ 63.623.200**	**€ 63.623.200**	**€ -**

Figuur 9.2 | **Meerjarenraming per programma overzicht.**

Incidentele baten en lasten

In de Begroting 2018 en het meerjarenperspectief is geen incidentele post opgenomen omdat onderstaande uitgangspunten niet van toepassing zijn:

a. Posten worden als incidenteel aangemerkt indien er sprake is van eenmalige baten en lasten.
b. Materiele baten en lasten van minimaal € 50.000.

Incidentele baten en lasten Lasten	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Geen	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten				
Geen	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Figuur 9.3 | **Incidentele baten en lasten**

BIJLAGE: Kerncijfers

In voorliggende hoofdstukken zijn de KPI's benoemd die specifiek aan een afdeling zijn te koppelen. Er zijn echter enkele KPI's die voor meer afdelingen gelden en om deze gegevens als een geheel te presenteren zijn deze KPI's in onderstaande tabel opgenomen.

KPI's		Prestatie 2016	Prestatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Stip op de horizon
Klanten worden eerlijk, duidelijk en positief benaderd						
1	Waardering van klanten t.a.v. rekening houden met wat zij kunnen en willen	Om het jaar	Consulenten: Inkomen.: 75% Werk: 73% Minima: 68% SHV: 90%	Om het jaar	Consulenten: Inkomen.: 75% Werk: 73% Minima: 72% SHV: 90%	Consulenten: Inkomen.: 75% Werk: 73% Minima: 75% SHV: 90%
2	Waardering van de dienstverlening overall door klanten (bijstand, schuldhulpverlening, minima)	Om het jaar.	Inkomen: 7,2 Minima: 7,2 SHV: 7,8	Om het jaar.	Inkomen: 7,3 Minima: 7,5 SHV: 7,8	Inkomen: 7,3 Minima: 7,8 SHV: 7,8
Er wordt waar nodig maatwerk geleverd in dienstverlening en uitvoering van sanctionering						
3	Waardering van klanten m.b.t. maatwerk in de dienstverlening	Om het jaar.	Inkomen: 75% Werk: 7,4 Ink.ond: 7,9	Om het jaar.	Inkomen: 72% Werk: 7,3 Ink.ond: 7,5	Inkomen: 72% Werk: 7,3 Ink.ond: 8.0
WIL hanteert een verantwoorde, medewerkersvriendelijke bedrijfsvoering						
4	Aantal klanten (inclusief schuldhulpverlening)	BUIG: 2.838 Bijzondere regelingen: 4.949 SHV: 802	BUIG: 2.792 Bijzondere regelingen: 5.123 SHV: 731	BUIG: 3.041 Bijzondere regelingen: 6.000 SHV: 825	BUIG: 2.874 Bijzondere regelingen: 6.000 SHV: 800	BUIG: 3.298 Bijzondere regelingen: 6.000 SHV: 800

KPI's		Prestatie 2016	Prestatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Stip op de horizon
Operationele doelstellingen						
5	Preventiequotes (aantal meldingen ten opzichte van het aantal toekenningen).	47,3%	51,3%	36%	40%	40%
6	Waardering van klanten t.a.v. kijken naar mogelijkheden, niet naar onmogelijkheden KTO score inkomen KTO score minima KTO score schuldhulpverlening	Niet gemeten	 72% 72% 78%	Om het jaar	 75% 75% 78%	 80% 75% 80%

.

BIJLAGE: Leidende principes

De KPI's uit de voorgaande hoofdstukken zijn als gevolg van het in 2017 ingezette traject met betrekking tot de herijking van de informatievoorziening niet meer gekoppeld aan een leidend principe maar aan een doelstelling. Elke KPI herbergt namelijk meerdere invalshoeken vanuit het gedachtegoed van de leidende principes. Onderstaand worden deze leidende principes weergegeven.

1. We gaan voor werk
2. We bieden inkomensondersteuning waar nodig en rechtmatig
3. We gaan uit van mensen wél kunnen
4. We leveren maatwerk waar nodig
5. We zijn oprecht, toegewijd en gedreven
6. We zijn duidelijk
7. We zijn kostenbewust
8. Samen maken we het verschil

1. We gaan voor de kortste weg naar werk

Dat doen we omdat het belang van werk vanuit sociaal aspect en voor de persoonlijke ontwikkeling groot is. De huidige arbeidsmarkt daagt ons uit om alles op alles te zetten voor onze klanten. Daaronder verstaan wij zowel de werkgevers als de werkzoekende uitkeringsgerechtigden. Onze inzet richten wij op het beperken of zelfs opheffen van de uitkeringsafhankelijkheid van de klant, door de werkgever van een goede passende match te voorzien. Niet voor al onze klanten is betaald werk beschikbaar of haalbaar. Voor die klanten is onbetaald werk het opstapje naar of doel om zo te kunnen participeren. Veel van onze klanten staan 'ver achter aan in de rij'. Ons primaire streven is dat zij 'insider' worden op de arbeidsmarkt.

2. Wij bieden inkomensondersteuning waar nodig
Voor degenen die ons echt nodig hebben, bieden we een goed vangnet wanneer we hebben vastgesteld dat ze daar ook recht op hebben. Om dat recht te kunnen vaststellen kijken we zowel naar de letter, als de bedoeling van de Participatiewet en de Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening. Dit vangnet is verbonden met adequate dienstverlening door tal van andere organisaties. Nog steeds ervaren veel mensen financiële druk en groeien kinderen op in gezinnen waar sprake is van armoede. Via het vangnet ondersteunen we mensen en stellen we hen in staat gericht werk te maken van hun eigen perspectief. Dit geldt ook voor statushouders die in de Lekstroomgemeenten worden gehuisvest. Voor steeds meer mensen blijkt een financieel fundament een randvoorwaarde om te kunnen participeren: 'het hoofd moet leeg'. Onze inkomensondersteuning is en wordt dus meer en meer een wezenlijke bijdrage aan het participatieproces, in plaats van alleen een technische exercitie.

3. Wij gaan uit van wat mensen wél kunnen
We maken ons sterk om iedereen naar vermogen, als volwaardige burger, te laten deelnemen aan de samenleving. Bij voorkeur via een reguliere baan. Maar als dat (nog) niet kan, door op een andere manier te participeren. Omdat wij er van overtuigd zijn dat iedereen iets kan en over capaciteiten beschikt, staat dat voorop. De dienstverlening van WIL is aanvullend op dit uitgangspunt. De klant houdt de regie en blijft aan zet. WIL neemt dat niet over.

4. Wij bieden maatwerk waar nodig
Wij bieden standaarddienstverlening waar mogelijk en individueel maatwerk waar nodig. Ook werkgevers krijgen van ons binnen onze mogelijkheden wat nodig is om mensen in dienst te nemen of te houden. We bewegen mee met onze klanten, maar treden hard op als er sprake is van een overtreding of fraude. Ons vertrouwen mag niet worden beschaamd. Dat ons (maatwerk)aanbod aan budgettaire beperkingen is gebonden, behoeft geen betoog. Dat neemt niet weg dat in specifieke individuele situaties niet kan worden volstaan met een generieke oplossing.

5. Wij zijn oprecht, toegewijd en gedreven
We zijn aanspreekbaar op wat we niet goed doen en spreken ook anderen aan. Fouten geven we toe en passende excuses gaan we niet uit de weg. Oprecht staat ook voor rechtmatig werken, binnen onze opdracht en de afgesproken spelregels, wetgeving en verordeningen. Uit de kwaliteit die wij willen leveren en onze betrokkenheid bij de publieke zaak blijkt onze toewijding. Onze gedrevenheid zien we terug in het streven het zo goed mogelijk te willen doen, te presteren, door te gaan tot het gaatje en te willen leren en verbeteren.

6. Wij zijn duidelijk

Duidelijkheid staat voorop in onze communicatie naar klanten en relaties. We gebruiken een samenstel van traditionele en moderne communicatiemiddelen. Ons taalgebruik is helder en begrijpelijk en heldere verwachtingen van de klant en WIL over en weer staan centraal. We zijn duidelijk in de dingen waarvoor klanten bij ons terecht kunnen en over de dingen die we wel en niet doen. We verwachten van mensen dat ze zich naar vermogen inzetten en dat ze gemotiveerd zijn. Tegen degenen die tekort schieten in hun inzet en motivatie of die hun verantwoordelijkheden veronachtzamen, treden we op. In het geval van fraude doen we dat altijd.

7. Wij zijn kostenbewust

WIL werkt met publieke middelen en daar zijn we zuinig op. We denken in termen van rendement en zoeken goede oplossingen tegen zo laag mogelijke kosten. De inspanningen en ingezette middelen moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De balans tussen kosten en opbrengsten verliezen we niet uit het oog. Daaruit volgt dat we kiezen voor soberheid en niet voor luxe (goedkoopst-adequaat). Ons kostenbewustzijn komt terug in de businesscases van de Innovatieagenda 2016-2019 en in onze begrotingsdiscipline.

8. Samen maken we het verschil

Aansluiting van zorg en ondersteuning bij de persoonlijke (thuis)situatie, mogelijkheden en het netwerk van de klant is belangrijk. Net als beperking van de omvang en kosten van de verzorgingsstaat. Samenhang in het dienstverleningsaanbod en betere samenwerking tussen professionele en vrijwillige dienstverleners zijn daarop het logische antwoord. Daaraan wordt hard gewerkt en wij dragen daar ons steentje aan bij. Deze ontwikkeling zet zich de komende jaren verder door, zo verwachten wij. Samenwerken staat wat ons betreft in het teken van doen, overleggen en experimenteren.

BIJLAGE: Taakvelden

In het kader van de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet vanaf de Begroting 2018 een overzicht van de landelijke taakvelden en indicatoren worden opgenomen.

Verdeling taakvelden over programma		Verdeling	Programma
0.0 Bestuur en ondersteuning			
	0.4 ondersteuning organisatie	100%	Algemene dekkingsmiddelen
6.0 Sociaal domein			
	6.3 Inkomensregelingen	100%	Programma Inkomen
		75%	Programma Inkomensondersteuning
	6.5 Arbeidsparticipatie	100%	Programma Werk
	6.7 Maatwerk dienstverlening 18+	25%	Programma Inkomensondersteuning

Taakvelden	begroting 2019		begroting 2020		begroting 2021		begroting 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	€ 45.683.718	€ 45.683.718	€ 46.890.818	€ 46.890.818	€ 48.483.518	€ 48.483.518	€ 49.951.518	€ 49.951.518
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	€ 4.075.600	€ 4.075.600	€ 4.189.900	€ 4.189.900	€ 4.228.800	€ 4.228.800	€ 4.332.900	€ 4.332.900
Taakveld 6.7 Maatwerk dienstverlening 18+	€ 1.079.682	€ 1.079.682	€ 1.079.682	€ 1.079.682	€ 1.079.682	€ 1.079.682	€ 1.079.682	€ 1.079.682
Taakveld 0.4 Ondersteuning organisatie	€ 8.106.000	€ 8.106.000	€ 7.880.700	€ 7.880.700	€ 7.901.700	€ 7.901.700	€ 7.928.300	€ 7.928.300

BIJLAGE: Zienswijze op Kaderbrief 2019, beleidskader voor Begroting 2019

Op 6 december 2017 heeft het AB van WIL de concept Kaderbrief Werk en Inkomen Lekstroom 2019 verstuurd naar de raden van de deelnemende gemeenten, met het verzoek uiterlijk 23 februari 2018 een zienswijze in te dienen. Van alle gemeenten is de (concept) zienswijze ontvangen. WIL is dit keer voor de Kaderbrief 2019 eerder gestart met de bestuurlijke gesprekken met de gemeenten. Daardoor kon begin december de concept Kaderbrief al voor zienswijze naar de raden verstuurd worden. WIL heeft hiermee ten opzichte van de Kaderbrief 2018 een maand extra tijd gecreëerd voor de raden om een zienswijze vast te stellen. Uit de zienswijzen blijkt waardering voor de ambtelijke en bestuurlijke afstemming die heeft plaatsgevonden. WIL deelt deze positieve ervaringen en meent dat de gesprekken met de raden in 2017 hieraan hebben bijgedragen en voor herhaling vatbaar zijn.

In tegenstelling tot voorgaande jaren maakt de begroting geen deel meer uit van de Kaderbrief. Hierdoor wordt de discussie over de inzet van WIL in 2019 vooral op inhoud gevoerd. Hiermee hebben we het voor de raden mogelijk gemaakt om de zienswijzen meer te richten op de beleidsvoornemens. Uit de ontvangen zienswijzen blijkt dat dit van de raden nog enige gewenning vraagt. Deze keuze kan rekenen op begrip, maar tevens wordt duidelijk dat de financiële paragraaf gemist wordt.

In verschillende bewoordingen maken de gemeenten duidelijk dat de geschetste beleidsvoornemens aansluiten bij het beeld dat de gemeenten hebben.
Er zijn echter ook kanttekeningen geplaatst in de vorm van een zienswijze. In onderstaand overzicht zijn de ontvangen opmerkingen en suggesties kort weergegeven. Daaraan is in de laatste kolom toegevoegd op welke wijze wij daar al dan niet gehoor aan gaan geven.

De Kaderbief wordt niet aangepast naar aanleiding van de zienswijzen. Eventuele wijzigingen worden verwerkt in de conceptbegroting 2019 waar de raden ook weer een zienswijze op kunnen geven. Onderstaande tabel wordt net als vorig jaar niet aan de Kaderbrief 2019 toegevoegd, maar wel als bijlage opgenomen in de begroting 2019. De gemeenten worden voorafgaand daaraan via een brief van onderstaande reactie op de hoogte gebracht, zodra die volledig is afgestemd en vastgesteld.

Gemeente	Zienswijze/wens gemeenten	Hoe wordt deze zienswijze in de Begroting 2019 opgenomen?
Houten	De transformatie binnen het sociaal domein leidt tot veranderingen op grond waarvan de raad de beleidsmatige kaders en uitgangspunten opnieuw wil bezien. Daarom gaat de raad graag het gesprek met WIL aan over een herijking van de opdracht aan WIL in verband met een noodzakelijke nieuwe oriëntatie op de financiële afspraken, beleidsmatige kaders en uitgangspunten.	Deze handschoen pakt WIL graag op, zoals ook naar voren komt bij de passage over WIL 2.0. WIL ziet ook de noodzaak van een nieuwe oriëntatie op genoemde thema's.
Houten	Op onderdelen zal er zeker sprake blijven van een regionale samenwerking op het gebied van Werk en Inkomen. Wij zien als uitdaging om lokale uitvoering te combineren met behoud van de meerwaarde van regionale samenwerking.	In het kader van WIL 2.0 en de gesprekken met de gemeenten over de vorming van de lokale werkteams is niet alleen de lokale dienstverlening onderwerp van gesprek, maar ook de regionale samenwerking, waar dat meerwaarde heeft.
Houten, IJsselstein, Lopik, Nieuwegein, Vianen	De raad onderschrijft de urgentie van het gesprek over de wijze van financiering van de inzet van het Participatiebudget (P-budget). Dit vraagt niet alleen een financiële exercitie maar vraagt ook om nieuwe beleidsmatige kaders en uitgangspunten. Een aantal gemeenten streeft er naar om dit duidelijk te krijgen voordat WIL haar begroting 2019 in concept vaststelt en ter zienswijze aan de gemeente aanbiedt.	WIL heeft deze uitdaging samen met de gemeenten al opgepakt door in het kader van de herijking financiering WIL met elkaar in gesprek te gaan. Indien mogelijk wordt dit in de concept Begroting of in de Begroting 2019 opgenomen. De beperking zit hier in de tijd waarbinnen gemeenten en WIL de duidelijkheid weten te scheppen
Houten, IJsselstein, Lopik, Vianen	De Kaderbrief focust noodgedwongen minder op financiën. Hierdoor is een integrale afweging van beleid en kosten nu niet mogelijk. De raden ervaren dit als een gemis.	WIL begrijpt de wens van de raden. Tegelijkertijd duiden de zienswijzen op meerdere punten op een grote behoefte aan het gesprek over beleidsmatige keuzes waar gemeenten en WIL voor staan. In dit stadium is dit aan beide zijden nog niet in financiële kaders te vatten. Dit samen met de ruime doorlooptijd van de Kaderbrief maakt dat de financiële kaders eerst in de concept Begroting 2019 beschikbaar zijn. In de begroting 2019 zijn de financiële gevolgen van de beleidsmatige kaders uitgewerkt en kan de raad zijn afweging maken en verwerken in de zienswijze.
IJsselstein	Bij de geschetste transformatie van WIL ziet IJsselstein als uitdaging om lokale uitvoering te combineren met behoud van de meerwaarde van regionale samenwerking, zeker waar het de werkgeversbenadering en inkomensondersteuning betreft.	Een belangrijk element van WIL 2.0 en de bijbehorende transformatie is dat WIL meer dienstverlening lokaal zal aanbieden. In de gesprekken over de invulling van de lokale werkteams is een belangrijk thema op welke wijze de meerwaarde van regionale samenwerking hier op aansluit. Voor een belangrijk deel ligt deze meerwaarde bij de werkgeversdienstverlening.

IJsselstein, Lopik, Vianen	WIL schetst in de Kaderbrief dat zij meer te maken krijgt met complexere doelgroepen. Herijking van de uitvoering als gevolg van de nieuwe doelgroepen is nodig, met mogelijke gevolgen voor caseload en uitvoeringskosten. Graag gaat de raad het gesprek aan om afwegingen en keuzes te maken.	WIL maakt graag gebruik van dit aanbod.
IJsselstein, Lopik, Vianen	Omdat de kpi's op hoofdlijnen zijn en er een herijking van de informatievoorziening loopt, is onduidelijk of en welke kpi's zijn/gaan vervallen ten opzichte van 2017. Graag ontvangen wij deze duidelijkheid. Lopik heeft hierbij specifiek aangegeven ook duidelijkheid te willen krijgen of en welke kpi's op gemeenteniveau geleverd kunnen worden.	De eerste kwartaalrapportage 2018, die eind april 2018 verschijnt, geeft een eerste inzicht in de nieuwe opzet van de kpi's. Hierbij worden ook kpi's op gemeenteniveau verstrekt. In de Begroting 2019 wordt een aantal van de KPI's opgenomen, zoals ook in voorgaande jaren het geval was..
IJsselstein	Het leidende principe kortste weg naar werk mag niet leiden tot alleen maar korte termijn denken waarbij het lange termijn perspectief voor de inwoner op een passende werkplek uit het oog wordt verloren.	Bij de gesprekken over de mogelijke herijking van de opdracht van WIL en de inzet van het Participatiebudget 2019, zal dit een van de thema's zijn die besproken worden.
IJsselstein,	De raad wil graag dat WIL prioriteit geeft aan het denken vanuit de klant meer centraal stellen. De raad wordt graag geïnformeerd hoe WIL dit uitgangspunt vertaalt naar de praktijk.	Op een aantal thema's doet WIL nu ervaringen op met dienstverlening die meer aansluit bij de leefwereld van onze klanten. In de loop van 2018 zullen wij dit verder uitbreiden. Uiteraard is WIL bereid de ervaringen te delen met de raden. Dit kan tijdens de gesprekken met de raden, maar ook in het jaarverslag waarin wij onze activiteiten verantwoorden en duiden.
IJsselstein	In uw beleidsvoornemens vindt de raad niets terug over statushouders. De raad vindt het van belang dat statushouders snel en adequaat worden toegeleid naar werk. De raad ziet graag dat WIL in haar begroting 2019 beleidsvoornemens opneemt voor deze groep, aansluitend op de bestuursovereenkomst huisvesting en integratie vluchtelingen regio Utrecht.	Jongeren zijn op dit moment bij WIL de enige prioritaire doelgroep met een eigen doelgroepenbeleid. Voor statushouders is dit binnen WIL vooralsnog niet het geval. Een groot deel van de statushouders is jonger dan 27 jaar en kan dus binnen de doelgroep jongeren worden ondersteund. Inmiddels heeft WIL van enkele van de deelnemende gemeenten een gericht verzoek ontvangen en wordt van de andere gemeenten een zelfde verzoek verwacht om aan te sluiten op genoemde bestuursovereenkomst. WIL zal de gemeenten informeren op welke wijze aan het verzoek kan worden voldaan en welke aanvullende werkzaamheden en bijbehorende kosten hieraan verbonden zijn.
Lopik, Vianen	Het aansluiten van WIL bij een veranderend lokaal Sociaal Domein vraagt om een transformatie van WIL en om een aanpassing van de opdracht aan WIL. Tegelijkertijd met lokale uitvoering vinden wij een blijvende regionale samenwerking op het gebied van Werk en Inkomen van belang.	WIL herkent de noodzaak van genoemde transformatie en mogelijke aanpassing van de opdracht van WIL. De gesprekken en het proces gaan wij dan ook graag met u aan.

Nieuwegein	De raad begrijpt de *dilemma's* die WIL schetst ten aanzien van de diverse klantgroepen: de dringende wens om mensen te begeleiden naar werk, het ongerief dat schuilt in het (moeten) maken van keuzes en het ontbreken van middelen om alle klantgroepen gelijktijdig de gewenste dienstverlening te bieden. *Graag gaat de raad met u in gesprek over de keuzes en de relatie met onze werkteams, inclusief de transformatie van de Wsw.*	WIL maakt graag gebruik van dit aanbod. Dit sluit aan op de gesprekken die inmiddels met Nieuwegein en de andere gemeenten hierover worden gevoerd.
Nieuwegein	De raad vindt het spijtig dat de *financiële consequenties* van de voornemens van WIL ontbreken in de kaderbrief. Gelet op het vroege tijdstip waarop de kaderbrief is verstuurd, is dit begrijpelijk. De raad kan zich echter niet vinden in uw argument, dat slechts door het ontbreken van de cijfers een inhoudelijke discussie kan worden gevoerd. Wij voeren juist graag een integrale discussie over beleid en kostprijs. Wij verzoeken u daarom om in de volgende kaderbrief alsnog een integraal document aan te leveren (dit in overeenstemming met art. 25.2 van de GR WIL).	Bij de begroting beschikt de raad over de financiële consequenties. In de bijbehorende zienswijzeprocedure kan de raad de gewenste integrale afweging maken. In het proces richting Kaderbrief 2020 zal de dit jaar toegepaste scheiding tussen beleidskaders in de Kaderbrief en de financiële consequenties in de begroting worden geëvalueerd met de gemeenten. Dit kan mogelijk leiden tot aanpassing van deze werkwijze. Het door u genoemde artikel uit de GR benoemt de beleidsmatige financiële kaders. Hieraan voldoet de concept Kaderbrief door waar mogelijk de financiële kaders op te nemen. Deze kaders worden verder uitgewerkt in de Begroting 2019.
Vianen	Het financiële effect van de gemeentelijke fusie is zoals u aangeeft niet bekend. Uw opmerking dat u uitgaat van de huidige situatie is begrijpelijk. In 2018 wordt zowel bestuurlijk als ambtelijk gewerkt aan een toekomstgerichte samenwerking. Wij rekenen op uw ondersteuning.	WIL heeft als insteek een coöperatieve samenwerking waarbij voor de korte termijn een pragmatisch arrangement geldt. Wij hanteren de gewenste toekomstgerichte houding, voor zowel de lange als de korte termijn.

Conceptreactie op de zienswijze van de cliëntenraad op de kaderbrief WIL 2019

De Cliëntenraad WIL heeft haar zienswijze op de concept Kaderbrief kenbaar gemaakt. De opmerkingen van de Cliëntenraad sluiten aan op haar eerdere zienswijzen en adviezen, waaronder het visiedocument van de Cliëntenraad, dat WIL van hen mocht ontvangen. De concept Kaderbrief heeft de Cliëntenraad aangenaam verrast, waar WIL blij mee is.

De Cliëntenraad vindt het belangrijk dat de gemeenten verantwoordelijkheid blijven nemen voor het WIL-beleid. Het verwerven van eigen inkomen blijft het uitgangspunt voor de Cliëntenraad. Er moet een duidelijk scheidslijn zijn tussen betaald werk en alternatieven voor werk, onbetaald werk is geen optie. Duurzame uitstroom is het doel. De volgende aandachtspunten die hierbij worden benoemd zijn: effecten re-integratiebeleid, maatregelenbeleid, klantvriendelijkheid en klantbejegening, duurzame plaatsingen en geen bemiddeling naar onbetaald werk. De Cliëntenraad streeft een sterke WIL na,

een goede en kwalitatieve organisatie. Een duidelijke taakverdeling tussen regio, WIL en gemeenten is hierbij van belang. De Cliëntenraad onderschrijft dan ook de drie actielijnen van de Utrechtse Werktafel.

WIL waardeert de onderbouwde inhoudelijke zienswijze en de eerdere input, in bijvoorbeeld het visiedocument, die wij van de Cliëntenraad mochten ontvangen. Een aantal punten is al opgenomen in de concept Kaderbrief of sluit deels aan bij ontwikkelingen zoals die in WIL 2.0 zijn omschreven. Bij de in de Kaderbrief uitgesproken verwachting dat de opdracht van WIL zal worden bezien in 2018/2019, wordt de input van de Cliëntenraad ook betrokken.